

JAARVERSLAG 2007

*Instituut voor Nederlandse Geschiedenis
Den Haag 2008*

INHOUD

WOORD VOORAF	3
BESTUUR	4
ADVIESRAAD	5
BELEID	6
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	8
INSTITUUT	17
BIJLAGE 1	
Lijst van medewerkers	24
BIJLAGE 2	
In 2007 verschenen uitgaven	26
BIJLAGE 3	
Publicaties en voordrachten van medewerkers	27
BIJLAGE 4	
Overige vakactiviteiten van medewerkers	33
BIJLAGE 5	
Overzicht van projecten en projectuitvoerders	35
BIJLAGE 6	
Systematisch geordende lijst van instituutpublicaties	38

WOORD VOORAF

In 2007 zijn goede vorderingen gemaakt met het programma 2006-2011. De meeste van de voorgenomen projecten van de drie thema's (Vertegenwoordiging en Bestuur; Nederlanders en de Cultuur over de Grenzen; Verenigingsleven in Nederland 1780-1940) zijn uitgewerkt en inmiddels van start gegaan. Buiten deze thema's is veel aandacht besteed aan een aantal nieuwe activiteiten van het ING die tot doel hebben de bezoeker van de website van het ING vooral in de breedte meer digitaal bronnenmateriaal aan te bieden, zoals de totstandkoming van een digitaal 'apparaat' als wegwijzer bij het historisch onderzoek en het digitaliseren van de gedrukte bronnenuitgaven van het ING.

Het bestuur heeft in 2007 de strategie voor de komende jaren vastgesteld. Waarnaar het streeft is in samenwerking met andere instellingen te voldoen aan de toenemende vraag vanuit de historische wereld naar toegankelijke, kwalitatief gewaarborgde, historische informatie. Het ING zou graag zien, in het belang van de wetenschappelijk onderzoeker en de algemeen geïnteresseerde, dat een 'portaal Nederlandse geschiedenis' tot stand komt, waar gelijksoortige informatie die door verschillende instellingen wordt gevormd en digitaal gepubliceerd, wordt samengebracht. Het ING draagt daaraan bij door een aantal projecten, zoals thans reeds de *Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis*, een bundeling van bestanden van verschillende instellingen. Het ING streeft er dus naar om waar dat een meerwaarde oplevert publicaties van buiten het eigen instituut te betrekken bij de ING-publicaties nu de digitale mogelijkheden daartoe als het ware uitnodigen.

Het ING gaf in 2007 in druk en digitaal in totaal twaalf instituutpublicaties uit. Daartoe behoorden de *Resolutiën Staten-Generaal 1626-1630* en het *Repertorium Ambtsdragers en Ambtenaren 1428-1861*, beide digitale uitgaven. Als afscheidsbundel voor J.G. Smit, de drijvende kracht achter vele bronnedities van het ING, verscheen *Uit diverse bronnen gelicht* waaraan 24 auteurs hebben bijgedragen. Er konden met externe financiering nieuwe projecten aan het programma worden toegevoegd. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gaf een tweede project in opdracht aan het ING en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) tezamen in het kader van het programma 'Erfgoed van de Oorlog'. De Stichting VOC Fonds verstrekke de middelen voor een veelbelovend project met betrekking tot de handel en het goederenvervoer in het VOC-gebied in de achttiende eeuw.

BESTUUR

Het **bestuur** was in 2007 als volgt samengesteld (tussen haakjes het jaar van benoeming):

mw. dr. B.M.A. de Vries (2003), voorzitter (vanaf 1-9-2006)

dr. J.E.A. Boomgaard (2007)

mw. drs. J.S. Calff (2005)

prof. dr. D.F.G. Bosscher (2007)

mw. prof. dr. J.S. Pollmann (2006)

Vergaderingen: 21 februari, 23 april, 25 juni, 29 augustus 23 oktober 2007

Secretaris van het bestuur was dr. D. Haks

De belangrijkste onderwerpen waarover het bestuur beraadslaagde waren:

- NWO-beleid, met name de strategienota *Wetenschap gewaardeerd!* en het streven naar dynamisering van de instituutsbudgetten (differentiatie op basis van nader te bepalen criteria);
- strategie instituut en de concretisering tot een beleidsplan;
- versterking missie, in het bijzonder de aanwending van extra van NWO toegekende middelen voor het digitaal ter beschikking stellen van bronnenmateriaal;
- goedkeuring projecten (programma Verenigingsleven; project Grafelijke registers Holland 1299-1345; project Repertorium van Ambtsdragers en Ambtenaren, Middeleeuwen);
- subsidieaanvragen, onder andere ten behoeve van het project 'Biografisch Portaal'.

Deze onderwerpen komen alle op de geëigende plaats in het jaarverslag aan de orde.

Verder heeft het bestuur een informeel overleg gevoerd met het Gebiedsbestuur Geesteswetenschappen over de subsidievoorwaarden met betrekking tot investeringsaanvragen. Met het Algemeen Bestuur van NWO is het jaarlijkse algemeen overleg gevoerd. Tot slot is de Adviesraad geraadpleegd over de strategienota.

In de samenstelling van het bestuur kwam één wijziging. De vacature van dr. M.W. van Boven werd vervuld door dr. J.E.A. Boomgaard, directeur van het Stadsarchief Amsterdam.

ADVIESRAAD

De **adviesraad** werd gevormd door:

drs. Chr. Baljé (2000)
prof. dr. K. van Berkel (2004)
dr. M. Bossenbroek (2005)
dr. L. Breure (1996)
prof. dr. C.A. Davids (1996)
mw. prof. dr. W. Fritschy (2006)
dr. J. van Goor (1996)
prof. dr. B. Kaplan (2006)
mw. prof. dr. M.E.H.N. Mout (1996)
drs. J.K.T. Postma (2000)
prof. dr. J. Roegiers (2006)
prof. dr. C.A. Tamse (1996)
drs. L. Voogt (2000)

Vergadering: 23 april 2007

Secretaris van de Adviesraad was dr. D. Haks

De Adviesraad kwam eenmaal bijeen. De Adviesraad wijdde een bespreking aan de nota van het bestuur over de strategie van het instituut. De Adviesraad ondersteunde het bestuur in diens streven om actief beleid te voeren in het creëren van een digitale onderzoeksomgeving voor de historisch onderzoeker. De raad gaf verder adviezen waar het de te hanteren randvoorwaarden en de concretisering betreft.

BELEID

Strategiebepaling

Het bestuur heeft de in 2006 gestarte strategiediscussie voortgezet en in augustus afgesloten. De strategienota is een aanvulling op het lopende programma. Dat blijft ongewijzigd en wordt uitgevoerd zoals voorgenomen. Het bestuur wilde echter, ook gezien de strategie die het Algemeen Bestuur van NWO in 2006 voor heel NWO had vastgesteld, daaraan een aantal accenten toevoegen. Deze zijn alleen volledig te realiseren als daar extra middelen tegenover komen te staan. De accenten die het bestuur heeft aangebracht, zijn in het *Jaarverslag 2006* (p. 6) uiteengezet. Zij betreffen kortweg:

- portaalfunctie: het bieden van toegang, in samenwerking met andere instellingen, tot historische gegevens- en bronbestanden. Daarmee is de efficiëntie gediend, omdat op die wijze kan worden samengebracht wat nu verspreid, over zowel boek- als digitale publicaties, toegankelijk is. Ook kan op deze manier een kwaliteitsstempel aan digitale bestanden worden gegeven waaraan het thans op het heterogene internet ontbreekt;
- samenwerking: de vraag naar samenwerking, nationaal en internationaal, neemt toe, onder meer in de digitale context waarin het onderzoek meer en meer wordt verricht. Het ING onderhoudt op onderzoeksgebied al veel samenwerkingsrelaties, vooral met universiteiten. De digitalisering wijst in de richting van intensievere relaties en bundeling van krachten met bibliotheken, archieven en onderzoeksinstituten;
- publiek: de wetenschappelijk onderzoeker, binnen en buiten Nederland, is de primaire doelgroep van het ING. Het ING gaat op de huidige voet voort om andere geïnteresseerden via presentaties en artikelen in publieksmedia kennis te laten maken met zijn publicaties. Andere organisaties zijn echter geschikter om bijvoorbeeld op educatief terrein bredere doelgroepen effectief te benaderen. Om die reden streeft het ING ernaar om via intermediaire instellingen, zoals de Stichting Anno, zijn kennis verder te verspreiden.

De strategienota is uitgewerkt tot een beleidsplan. Hierin wordt een aantal prioriteiten voor de korte termijn uitgewerkt. Bij de opstelling daarvan heeft de directeur een door de Ondernemingsraad uitgebracht advies benut. Het beleidsplan bestaat uit een aantal actiepunten, zoals onder andere het verwerven en onderhouden van externe onderzoeksbestanden en websites, en het voorzien in een sabbatsprogramma voor medewerkers om het onderzoekspotentieel van het ING meer te kunnen benutten.

Nieuwe projecten

In 2006 heeft het ING van NWO extra middelen gekregen om de missie van het instituut te versterken. Een deel daarvan was specifiek bedoeld voor het digitaal ontsluiten van bronnenmateriaal. Het bestuur heeft besloten de subsidie te bestemmen voor een digitale 'handbibliotheek'. Op die manier zal de gebruiker – onderzoeker; student; actief geïnteresseerde – via een selectief, op kwaliteitsgronden samengesteld en beredeneerd apparaat een startpunt kunnen vinden voor een verdere zoektocht door de Nederlandse geschiedenis. Dit idee is tot project uitgewerkt. Het ING heeft de Koninklijke Bibliotheek voorgesteld het project tezamen uit te voeren.

voeren. Daarmee wordt de samenwerking, die al bestaat ten aanzien van de *Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis*, uitgebreid. Waarnaar beide instellingen in het nieuwe project streven is de totstandkoming van een *full text* onderzoeksapparaat. De selectie van de in het apparaat op te nemen werken zal in nauw overleg met het onderzoeksveld plaatsvinden. Begin 2008 gaat het project – dat tot in 2009 zal voortduren – van start.

Het ING diende met acht medeaanvragers bij NWO een aanvraag in voor het verwerven van een startsubsidie voor het ontwikkelen van het *Biografisch Portaal*. Het uiteindelijke doel is ieder persoon uit het verleden van Nederland die daarvoor gezien de te stellen criteria in aanmerking komt, een plaats in het *Biografisch Portaal* te geven en de informatie die op hem of haar betrekking heeft – biografische lemmata, biografische gegevens in databanken, maar ook literatuur- en archiefverwijzingen – samen te brengen. Een dergelijk project kan alleen in samenwerking met een groot aantal leveranciers en beheerders van biografische data tot stand komen. De startsubsidie is aan het einde van het jaar toegekend. Met behulp daarvan zal een definitieve subsidieaanvraag worden voorbereid.

In het voorgaande jaarverslag kon worden aangekondigd dat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het ING betrokken had bij het grote programma 'Erfgoed van de Oorlog'. Aan het ING en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) werd voor één gezamenlijk project subsidie gegeven. Daaraan is een tweede toegevoegd, namelijk de onderzoeksgids *Opsporing en verificatie, 1944-heden*. Deze betreft het geven van een overzicht van het documentatie- en archiefmateriaal dat is gevormd met het oog op het opsporen van vermiste burgers, het registreren van gerepatrieerden en het verrichten van verificatieonderzoek met name in het kader van de uitvoering van pensioen- en uitkeringsregelingen. Het materiaal dat hiertoe is gevormd, zoals cartotheken en archieven, zal toegankelijk worden gemaakt. Ook bij dit project moet het resultaat informatie leveren die voor wetenschappelijk onderzoekers en het brede publiek een uitdaging kan vormen.

Het bestuur van het Stichting VOC Fonds besloot een subsidie te verlenen tot uitvoering van het project 'Boekhouder-Generaal Batavia, ontsluiting van bronnen van het goederenverkeer van de VOC in de achttiende eeuw'. De administratie van de boekhouder-generaal te Batavia omvat per boekjaar het goederenvervoer per schip in Azië en tussen Azië en Nederland. Van 55 jaren uit de achttiende eeuw is deze administratie bewaard gebleven. Er is, gezien de uitvoerigheid van de administratie, een keuze gemaakt door prioriteit te geven aan de goederenstroom per produkt (volume en waarde). Alleen al met die selectie ontstaat een omvangrijke databank. Deze heeft een groot vernieuwend potentieel voor het wetenschappelijk onderzoek. Er is namelijk nauwelijks een andere bron voorhanden waarin zo gedetailleerd het goederenvervoer is geregistreerd binnen het Aziatische gebied van de VOC tussen Indië en het vaderland. De digitale databank zal twee andere, fundamentele, uitgaven van het ING aanvullen: *Dutch Asiatic Shipping* en de *Generale Missiven* van de Gouverneurs-Generaal van de VOC.

WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

De wetenschappelijke activiteiten hadden betrekking op nog enkele projecten uit de voorgaande programmaperiode, de drie lopende programma's, drie naslagwerken en enkele overige projecten. Tezamen droegen zij bij aan de volgende aantallen publicaties.

Wetenschappelijke productie

Instituutspublicaties (in druk en digitaal)	12
Publicaties medewerkers	38
Voordrachten medewerkers	34

De instituutspublicaties omvatten niet alleen de nieuw gepubliceerde uitgaven, maar ook de lopende naslagwerken – *Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis*; *Biografisch Woordenboek van Nederland* en *Digitaal Vrouwenlexicon* – die jaarlijks met nieuwe informatie worden aangevuld.

Programma's en projecten 1999-2005

De voortgang van de nog lopende projecten uit het programma 1999-2005 is als volgt:

- **programma 'Staatsvorming in de Late Middeleeuwen'**. Gepubliceerd werden de database *Landdagen en andere landelijke bijeenkomsten van Staten en steden in Gelre en Zutphen 1423-1584*, op naam van M.J. van Gent, en het onder eindverantwoordelijkheid van J.G. Smit uitgegeven boek *Holland bestuurd* met teksten over laat-middeleeuwse Hollandse constitutionele regelingen, belangrijke instructies e.d. Daarnaast werd het werk aan twee projecten voortgezet: deel V (1494-1506) in de serie *Bronnen voor de geschiedenis der dagvaarten van de Staten en steden van Holland* alsmede de uitgave van de *Dagvaarten van Zeeland*. Beide bevinden zich in het stadium van afronding. Ter afsluiting van dit programma vond in maart het symposium 'Staat en Stand' plaats. Bij deze gelegenheid presenteerde M.J. van Gent de Gelderse database. De voorzitter van het bestuur, mw. dr. B.M.A. de Vries, bood *Holland bestuurd* aan prof. dr. J.Th. de Smidt aan, die als voormalig lid van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis en als rechtshistoricus te allen tijde van zijn grote betrokkenheid heeft blijk gegeven bij het werk van het ING en de totstandkoming van deze bronnenuitgaven over bestuur in de middeleeuwen. De lezingen van het symposium zullen in een congresbundel worden gepubliceerd.
- **programma 'Politiek en bestuur in de Republiek'**. Er vonden twee publicaties plaats, te weten de digitale uitgave van de *Resolutiën Staten-Generaal 1626-1630* en van het *Repertorium Ambtsdragers en Ambtenaren 1428-1861*. Rondom beide publicaties werd in mei het symposium 'De Leeuw met de Zeven Pijlen' georganiseerd. Nederlandse en buitenlandse sprekers gingen – in parallelsessies – in op vragen met betrekking tot de continuïteit en discontinuïteit in de samenstelling van bestuurlijke colleges, loopbaanpatronen en de invloed van regionale versus

Omslag van de ING-Onderzoeksgids *Holland bestuurd*.

centrale belangen. De beide uitgaven waren tevoren beschikbaar voor de sprekers zodat zij deze ter voorbereiding van hun lezing konden benutten. Het programma is thans afgesloten. De publicatie van de congresbundel volgt nog.

– **programma 'Bronnenmateriaal van de Bataafs-Franse Tijd'**. Het project *Onderzoeksgids bestuur en administratie van de Bataafs-Franse Tijd* vond voortgang door voortgezette beschrijving van instellingen, archiefcollecties en literatuur. Het is het doel het onderzoek voor deze gids in 2008 af te sluiten.

– **programma 'Nederland in de wereld'**. De digitale uitgave *Nederlands-Indonesische betrekkingen 1950-1963* kon integraal op de website van het ING worden gepubliceerd nadat het overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken over het publiek maken van deze databank en het in dat verband toepassen van openbaarheidsregelingen, was afgerond. Het programma is daarmee afgesloten.

– **programma 'De wederopbouw en de opkomst van de verzorgingsstaat'**. Ten behoeve van het project *Naoorlogs emigratiebeleid in Nederland 1945-1967* heeft zowel voor het gidsgedeelte als het interpretatief tekstgedeelte archiefonderzoek in verschillende archieven en collecties plaatsgevonden. De beoogde onderzoeksgids nadert zijn voltooiing.

Programma's en projecten 2006-2011

Het werk aan de nieuwe programma's en projecten is in 2007 tot volle ontplooiing gekomen. Het merendeel van de projectbeschrijvingen is gereed gekomen en door het bestuur goedgekeurd. Het onderzoek zelf is gaande. Ook het analytisch-monografische onderzoek is zijn plaats binnen de programma's aan het vinden door middel van het opzetten van onderzoeksplannen. Aan de voorbereiding van een of meer congressen is de eerste hand gelegd.

Vertegenwoordiging en bestuur in Nederland

mw. I.J.A. Nijenhuis (Nationale Vergadering 1795-1801), programmaleider
J.W.J. Burgers (Grafelijke registers Henegouwse periode)
E. C. Dijkhof (Ambtsdragers en Ambtenaren Middeleeuwen)
mw. M. van Faassen (Grondwetscommissies)
mw. C.W. van Leeuwen (Grondwetscommissies)
J.P. de Valk (Grondwetscommissies) (tot 1-10-2007)

Het programma 'Vertegenwoordiging en bestuur' is gericht op het ontsluiten van bronnen en ander gegevensmateriaal met betrekking tot de ontwikkeling van politieke instellingen en bureaucratie praktijken van de Middeleeuwen tot in de jaren '80 van de twintigste eeuw. De vier projecten hebben op verschillende periodes van het verleden betrekking. Zij bevinden zich in verschillende stadia van ontwikkeling:

– **Registers van de grafelijkheid van Holland, 1299-1345**. Er is gewerkt aan de transcriptie en bewerking van verschillende registers waarvan een aantal inmiddels is afgerond. Deze registers zijn gefotografeerd met het oog op het zo mogelijk presenteren in de uiteindelijke publicatie van zowel de transcriptie als de afbeelding. Er bestaat een samenwerkingsverband met het VNC-project 'De oorkonden en de kanselarij van de graven van Holland en Henegou-

wen'. Op het congres 'Digitale Diplomatiek' in München gaven J.W.J. Burgers als projectleider en F.G. Hoekstra als ICT-deskundige een lezing over het project.

– **Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren, Middeleeuwen.** Dit project sluit aan op het in 2007 gelijknamige gepubliceerde repertorium met betrekking tot de periode 1428-1861. Er is gestart met een *pilot* waarin een aantal gegevens over bestuurders en ambtenaren uit het graafschap Holland en Zeeland wordt ingevoerd. Deze pilot zal in 2008 worden afgesloten met een evaluatie waarna over het vervolg een besluit zal worden genomen. Verder is een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een door de Universiteit Leiden en het ING tezamen uit te voeren project, 'The building blocks of power. The princely officers of the Burgundian-Habsburg Low Countries'.

– **Nationale Vergadering 1795-1801.** Dit project heeft een tweeledig doel: een toegang geven op en een editie van (kern)teksten uit de politieke pers en de pamfletliteratuur en een toegang creëren op het Dagverhaal van de Nationale Vergadering. Er is begonnen met het maken van de projectopzet. Daarbij is voorrang gegeven aan de inventarisatie van pamfletten uit de periode 1795-1801. In het kader van dit project wordt samengewerkt in het door NWO gesubsidiëerde programma 'The first Dutch democracy: the political world of the Batavian Republic', uitgevoerd aan de Universiteit van Amsterdam. Gezamenlijk is een promotieplaats opengesteld voor een combinatie van ontsluiting en analyse over het onderwerp politiek, pers en publieke opinie.

– **Grondwetscommissies 1883-1983.** Met alle drie de onderdelen van dit project is goede voortgang geboekt: de elektronische onderzoeksgids; de nadere toegang op reeksen van kern-documenten; de gedrukte selectieve uitgave van documenten. Voor de gids is nog zeer divers archiefonderzoek gedaan. Zij is nu grotendeels gereed. Met de nadere toegang is een begin gemaakt. Ter voorbereiding van de selectieve tekstuitgave zijn criteria gesteld en zijn inhoudelijke thema's geformuleerd, als basis voor de selectie. Ten behoeve van dit project bestaat nauwe samenwerking met de Radboud Universiteit Nijmegen in verband met het aan het project verbonden promotieonderzoek. Nauw contact is er ook met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat de in druk te verschijnen tekstuitgave financieel steunt. Voor de medewerkers van het ministerie werd door Karin van Leeuwen en Hans de Valk een projectpresentatie gegeven.

Nederlanders en de cultuur over de grenzen

G.J. Knaap, (Godsdienstpolitiek), programmaleider
G.R. de Graaf (Zendings & Missiearchieven)
mw. I.D. van der Heiden (Godsdienstpolitiek) (vanaf 1-9-2007)
mw. K. Hulsker (Zendings & Missiearchieven) (vanaf 1-11-2007)
H.R. Jordaán (Nederlanders en de cultuur in de Atlantische wereld)
A.C.M. Kappelhof (Godsdienstpolitiek)
mw. M.C.W. Schillings (Nederlanders en de cultuur in de Atlantische wereld;
Zendings- en Missiearchieven)
J.P. de Valk (Zendings- en Missiearchieven) (tot 1-10-2007)

De activiteiten van dit programma speelden zich voornamelijk af in de drie projecten die het programma thans vormen. Zij hebben gemeen dat bronnen worden ontsloten die van belang

zijn voor de bestudering van de wederzijdse beïnvloeding en botsing van culturen, de Nederlandse en een vreemde. De voortgang ten aanzien van deze drie projecten is:

– **Repertorium van Nederlandse zendings- en missie-archieven, ca. 1800-1960:** de fasen 1) en 2) van dit project, te weten een inventarisatie van instellingen en personen die actief waren op het terrein van zending en missie resp. de globale beschrijving van de archivalia, documentatie en literatuur die zij hebben gevormd, vorderden zeer goed. Van zowel de zending als de missie zijn de relevante organisaties in kaart gebracht en zijn gegevens verzameld over de beschikbaarheid van archiefmateriaal. Een voorlopige systematische lijst van opgespoorde organisaties en personen is op de website te vinden.

Hiermee is fase 1) min of meer afgerond en is met fase 2) begonnen. In het onderzoek wordt geprofiteerd van de samenwerking met de onderzoeks- en documentatiecentra op het gebied van het protestantisme en katholicisme.

– **Godsdienstpolitiek in Nederlands-Indië, in het bijzonder ten aanzien van de Islam 1816-1942.** Voor dit project, dat tot doel heeft het beleid van de Indische regering tegenover Islam en Christendom te documenteren, is veel onderzoek verricht, zowel in het Haagse archief van het ministerie van Koloniën als in Jakarta in het archief van de Nederlands-Indische regering. Vooral het onderzoek naar de adviezen van de adviseurs Inlandse Zaken bleek zeer vruchtbaar. Ook is onderzoek gedaan naar de belangrijkste overheidsbesluiten en –verslagen alsmede wetgeving (Indisch Staatsblad; Koloniaal Verslag) die op het onderwerp van het project betrekking hebben.

– **Nederlanders en de cultuur in de Atlantische wereld:** het doel van het project is een toegang samen te stellen op materiaal dat relevant is voor onderzoek naar de multiculturele verhoudingen in Suriname, de Nederlandse Antillen, Aruba en Guyana (Berbice, Demarary en Essequibo). Daarvoor is archiefonderzoek verricht in het Nationaal Archief en de National Archives in Londen. Het onderzoek in het Nationaal Archief is op hoofdlijnen voltooid. Het buitenlandse archiefbezoek leverde veel Nederlands materiaal op met betrekking tot Berbice, Demarary en Essequibo.

Dit programma kent samenwerkingsverbanden met de Radboud Universiteit Nijmegen, de Theologische Universiteit Kampen en het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde/Universiteit Leiden met betrekking tot drie promotieprojecten.

Verenigingsleven in Nederland 1780-1940

J.G. Smit, programmaleider (tot 1-9-2007)
M. van Tielhof (Verenigingsleven algemeen), programmaleider (vanaf 1-10-2007)
M.J. van Gent (Sportverenigingen)
mw. J. Roelevink (Politieke sociabiliteit)
mw. M.J.B. Schouten (Verenigingen van armenzorg)
R.G.H. Sluijter (Rooms-katholieke religieuze broederschappen)

Dit programma betreft de repertoriëring van verenigingen in de periode 1780-1940. Het beoogt gegevens te verzamelen over clusters van verenigingen en deze door middel van databases te ontsluiten. In de eerste helft van het jaar is doorgewerkt aan de voorbereiding van de projectvoorstellen. Het bestuur heeft deze in juni goedgekeurd. Sindsdien zijn in het programma verdere keuzes gemaakt, prioriteiten gesteld en preciseringen aangebracht. Het programma omvat de volgende projecten:

- Verenigingsleven algemeen: een bestaand overzicht van bij Koninklijk Besluit erkende verenigingen uit de periode 1855-1890, ongeveer 3500 in getal, vormt de basis voor het samenstellen van een repertorium. Over de mate van uitgebreidheid van het repertorium zal nog een besluit worden genomen.

- **Verenigingen voor armenzorg:** de nadruk van dit project is op het laatste decennium van de negentiende eeuw komen te liggen, omdat het voor deze periode mogelijk is een dwarsdoorsnede te maken van alle relevante verenigingen. Het gaat hier om algemene armenzorg, maar ook zorg voor zieken, alleenstaande moeders en gevangenen, en om werkverschaffing en andere manieren van armoedepreventie.

- **Politieke sociabiliteit:** vooralsnog ligt de nadruk van dit project op het eind van de achttiende en het begin van de negentiende eeuw. Dat is de tijd van vele politieke organisaties waaronder de exercitiegenootschappen in de patriottentijd en de Herensociëteiten in de eerste helft van de negentiende eeuw. Het onderzoek gaat geleidelijk van start vanwege de voltooiing door de onderzoekster van een ander project.

- **Sportverenigingen:** het aantal sportverenigingen dat tussen het eind van de negentiende eeuw en de Tweede Wereldoorlog is opgericht, is zeer groot. Om die reden is een keuze gemaakt voor het documenteren van verenigingen op het gebied van zes sporten: voetbal, gymnastiek, korfbal, hockey, tennis en schaken. Deze keus is ingegeven door een aantal wetenschappelijke criteria (elite versus volkssport, neutrale versus confessionele bonden, gemengde versus ongemengde sport) en aantallen verenigingen. Het literatuur- en archiefonderzoek is van start gegaan.

- **Rooms-katholieke religieuze broederschappen.** Gezien de gebleken aantallen broederschappen in de negentiende eeuw is een keuze gemaakt voor vier regio's om daarbinnen de broederschappen in kaart te brengen en nagelaten archiefmateriaal op te sporen. Het werk aan een eerste regio (het dekenaat Amsterdam en Haarlem) is vergevorderd.

Mw. J. Roelevink hield in november op een studiemiddag van de Werkgroep Verenigingsleven een voordracht over het programma Verenigingsleven in het algemeen.

Naslagwerken

S.C. Derks (Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis)
A.J.C.M. Gabriëls (Biografisch Woordenboek van Nederland)
mw. A.S. de Haas (Digitaal Vrouwenlexicon Nederland)
mw. E. Kloek (Digitaal Vrouwenlexicon Nederland)
mw. E. Naaijken (Digitaal Vrouwenlexicon Nederland)
R.G.H. Sluijter (Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis)
mw. G.A.M. Van Syngel (Broncommentaren)

Het is het laatste jaar geweest dat het *Repertorium Geschiedenis Nederland* als afzonderlijk bestand te raadplegen was. Met de komst van de *Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis* als bibliografisch portaal is een afzonderlijke publicatie van het *Repertorium*, dat de kern van de *DBNG* vormt, overbodig geworden. De *DBNG* is zowel zelfstandig als via de websites van het ING en de Koninklijke Bibliotheek (partner in dit project) te benaderen. De *DBNG* is 21.000 maal bezocht. In 2008 zal aan dit bibliografische portaal bredere bekendheid worden gegeven, onder andere om het gebruikersaantal te doen stijgen. Bij de gebruikersstatistiek van de *DBNG*

moet worden bedacht dat de *DBNG*-titelverzameling is opgenomen in het Picarta-systeem en veel onderzoekers dus via Picarta van de *DBNG* gebruik maken. Wat de productie van het door het ING samengestelde titelbestand betreft, werd met 3681 ingevoerde titels (2163 artikelen en 1518 monografieën) een uitstekende score bereikt. De productie is thans goed afgestemd op het jaarlijkse aanbod van wetenschappelijke publicaties. Ook loopt het project de achterstand bij de bewerking van oudere periodieken langzaam in.

Voor het *Biografisch Woordenboek van Nederland* is 2007 het laatste volle jaar geweest voordat het volgende, zesde, deel in druk zal verschijnen. In dit laatste jaar zijn nog nieuwe lemmata bij auteurs uitgezet. Binnengekomen lemmata ondergingen de gebruikelijke behandelprocedure. Het aantal lemmata dat in deel 6 zal worden opgenomen nam verder toe. Dit deel zal ruim 500 bladzijden tellen en eind 2008 worden uitgebracht.

Het *Digitaal Vrouwenlexicon Nederland* telde aan het eind van het jaar 480 beschreven vrouwenlevens waarvan er 230 in 2007 tot stand kwamen. Daarmee werd een behoorlijke versnelling bereikt ten opzichte van het jaar daarvoor. De projectleider, mw. E. Kloek, hield diverse lezingen over het *DVN*.

Deel 7 van de reeks *Broncommentaren* is gewijd aan 'Bronnen voor de criminaliteit en de strafrechtspiegeling vanaf 1811 tot heden'. In een auteursvergadering zijn de diverse broncommentaren op elkaar afgestemd. Naar verwachting kan dit deel in 2008 verschijnen. Inmiddels heeft de redactie verkenningen en besprekingen gevoerd voor de thema's van volgende delen.

Overige projecten

L.J. van Damme (Ontwikkelingssamenwerking)
M.L.J. Dierikx (Ontwikkelingssamenwerking)
M.G.M. Smits (Ontwikkelingssamenwerking)
mw. M. Scherer (Sociale zorg en rechtsherstel oorlogsgetroffenen)
mw. K. Verbrugge (Opsporing en verificatie 1944-heden)

Van de uitgave *Ontwikkelingssamenwerking 1977-1989*, die het beleid op dit terrein documenteert via editie van relevante documenten, kon het werk aan deel 5 worden afgesloten. Dit is in productie genomen en zal begin 2008 verschijnen. Het archiefonderzoek en de selectie van documenten voor deel 6 is voortgezet. Dit deel zal in 2008 kunnen worden voltooid, maar zal pas in 2009 worden gepubliceerd om te kunnen voldoen aan de wettelijke termijn van openbaarmaking van overheidsdocumenten. In het kader van het parallel aan de bronnenuitgave lopende interviewproject met oud-bewindslieden en -ambtenaren zijn vier interviews voorbereid, afgenomen en deels redactioneel bewerkt. Een uitgave van de interviews is voorzien voor 2008-2009. De projectleider (M.L.J. Dierikx) nam deel aan de tweejaarlijkse Conference of Editors of Diplomatic Documents te Dublin en verzorgde daar een discussievoordracht over technische en inhoudelijke aspecten van het project *Ontwikkelingssamenwerking*.

Het ING neemt, in samenwerking met het NIOD, inmiddels deel aan twee projecten van het door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gefinancierde programma 'Erf-

goed van de Oorlog'. Ten behoeve van het project *Sociale Zorg en Rechtsherstel Oorlogsgetroffenen WO II 1942-heden* hebben de onderzoekers van ING en NIOD hun werk aan het overzicht van relevante organisaties en hun archieven voortgezet. Dit aantal overtreft de verwachtingen die gebaseerd waren op de aan het project voorafgaande *pilot*. Er vond een bijeenkomst met de gebruikersraad van het project plaats. In oktober ging het tweede project, *Opsporing en verificatie 1944-heden* van start. Ook hier kon worden uitgegaan van een vooronderzoek. Aan de door het ministerie van VWS georganiseerde startconferentie van het programma 'Erfgoed van de Oorlog' werd een bijdrage geleverd.

Assistenten

H.J.M. van Dapperen
M. Kooijmans
mw. A. Langeveld-Kleijn
mw. A.M.F. Mreijen
mw. M.W.M.A.L.C. van den Oever
G.T.W. Ruigrok
mw. M.H.M. Sopers-Eijkeman
mw. L.J. Sparks
mw. M.J.C. Swüste
mw. M.T. Timmermans-Hornsveld
S. Uithol

Onderzoekscapaciteit buiten het instituut

Het aantal projecten dat door onderzoekers van buiten het ING werd uitgevoerd bedroeg elf. Zij stonden op naam van onderzoekers die bij een universiteit in dienst waren of op particuliere basis hun wetenschappelijk werk verrichtten. Het ING trad faciliterend op door begeleiding, het verlenen van enige assistentie, het (financieel) mogelijk maken van bepaalde activiteiten en het verzorgen van de uiteindelijke uitgave (in druk of elektronisch).

Er konden twee delen in de serie *Gewestelijke Financiën* worden gepubliceerd, te weten over Utrecht en Friesland. In samenwerking met het Utrechts Archief vond op 26 maart de presentatie van het deel 'Utrecht' plaats. De bewerk S.W. Verstegen en de rijksarchivaris, A. Pietersma, hielden korte voordrachten. Het deel 'Friesland', mogelijk gemaakt door het Van Winterfonds, NWO, de Vrije Universiteit, het ING en de Fryske Akademy, werd op 21 september ingeluid na afloop van de jaarvergadering van de laatstgenoemde instelling. Hier hield de bewerk van het Friese deel, C. Trompetter, een toelichtende beschouwing. Ten aanzien van zowel het deel 'Utrecht' als 'Friesland' bood de projectleider, mw. W. Fritschy het eerste deel aan, resp. aan mw. J. Thunnissen, directeur-generaal belastingen, en oud-minister van Economische zaken de heer H.J. Langman. Met het onderzoek voor het deel 'Zeeland' is gestart. De totstandkoming wordt financieel gesteund door de Provincie Zeeland en een viertal fondsen.

Op 31 augustus vond de presentatie (in Enkhuizen) plaats van de delen XII (1750-1755), bewerkt door mw. J. E. Schooneveld-Oosterling en XIII (1756-1761), bewerkt door H.K. s'Jacob, van de *Generale missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie*. H.K. s'Jacob en G. Knaap spraken over de VOC in het algemeen, S.M. Duys

Twee nieuwe delen van de *Generale missiven* werden in Enkhuizen gepresenteerd.

over Jacob Mossel, Gouverneur-Generaal in de periode die beide delen bestrijken. Namens het bestuur overhandigde J.E.A. Boomgaard de twee delen aan de burgemeester van Enkhuizen, J.G.A. Baas en de heer P.J. de Vries, voorzitter van de Vereniging Oud-Enkhuizen.

Archiefadvisering

In het *Jaarverslag 2006* (p. 16) is de rol van het ING met betrekking tot de advisering over concept-selectielijsten van eigentijds archiefmateriaal toegelicht. Met het Nationaal Archief was de afspraak gemaakt dat het ING in de periode 2006 tot en met 2008 dertig adviezen zou uitbrengen. Gezien het uitvoerige voorbereidingstraject dat concept-selectielijsten doorlopen en de advisering en het overleg die in dat kader plaatsvinden, kan het advies van het ING zich tot een toetsing beperken.

Er zijn in het verslagjaar 24 adviezen uitgebracht. Zij werden voor het merendeel door medewerkers van het instituut en in enkele gevallen door een externe deskundige voorbereid. Eenmaal werd tegen een concept-lijst bezwaar aangetekend ('Metrologie'). Ook in de overige gevallen, waarin geen bezwaar werd geuit, werden de adviezen gemotiveerd en werden de selectielijsten van kanttekeningen voorzien.

Enkele malen is met het Nationaal Archief overleg gevoerd over de archiefadvisering. Eenmaal vond overleg plaats tussen het Nationaal Archief, de Raad voor Cultuur, het Project Wegwerken Archiefachterstanden en het ING. Hier is vooral besproken hoe de betrokken instellingen hun werk zo effectief mogelijk op elkaar kunnen afstemmen en hoe dubbele advisering (de Raad voor Cultuur is het formele adviesorgaan van de bewindspersoon) zou kunnen worden voorkomen. Daaruit zijn werkafspraken voortgekomen. Het ING was via het lidmaatschap (op persoonlijke titel) van A.C.M. Kappelhof betrokken bij het werk van de Commissie Jeurgens. Deze had de opdracht gekregen een advies op te stellen voor een nieuwe waarderingssystematiek van archieven. Het rapport 'Gewaardeerd verleden' is in november uitgebracht.

Onderwijsbijdragen

Er werden verschillende bijdragen geleverd aan het universitaire onderwijs, zowel op bachelor- als masterniveau, voor de Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam. Aan de laatstgenoemde universiteit heeft het ING de bijzondere leerstoel 'Bronontsluiting', specifiek op het terrein van de Middeleeuwen, gevestigd die wordt bekleed door J.G. Smit.

Netwerk Politieke Geschiedenis

Op initiatief van enkele vertegenwoordigers van universiteiten en het ING is het Netwerk Politieke Geschiedenis opgericht en in 2007 daadwerkelijk van start gegaan. Bij het ING berust het secretariaat en het beheer van de website van het instituut. Het doel is Nederlandse en Vlaamse promovendi met elkaar in contact te brengen en daardoor uitwisseling van onderzoekservaringen mogelijk te maken. Het netwerk organiseert ter aanvulling van de programma's die door de universitaire graduate-opleidingen afzonderlijk worden aangeboden bepaalde opleidingselementen. Om dat doel te bereiken belegt het netwerk per academisch jaar een

aantal studiedagen of workshops. Het aantal promovendi politieke geschiedenis is landelijk groeiende waardoor het netwerk zich kan verheugen op een promovendibestand van redelijke omvang. Per jaar vinden enkele bijeenkomsten plaats. Promovendi doen daar – rond een bepaald thema – verslag van hun onderzoek en referenten geven op grond van hun specifieke deskundigheid commentaar. In 2007 heeft een tweetal voorbereidende bijeenkomsten plaatsgevonden. Daarna is het programma 2007-2008 van start gegaan.

Internationalisering

In december vond de tweede bijeenkomst plaats van het internationaal netwerk *Porta Historica. A Network of Institutions Editing Historical Sources*. Na de oriënterende bijeenkomst van 2006 hebben de deelnemende instellingen (naast het ING de École Nationale des Chartes in Parijs, de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis in Brussel, het Institute for Historical Research in Londen en het Institut für Mittelalterforschung in Wenen) hun tweede bijeenkomst gehouden, deze maal in Wenen. Er is daarbij een aantal afspraken gemaakt over in 2008 te ondernemen activiteiten waaronder het ontwerpen van een 'kwaliteitsstatuut' met betrekking tot digitale bronnenuitgaven. Verder is het 'charter' van Porta Historica vastgesteld. Het secretariaat (E.C. Dijkhof) en het beheer van de website berusten tot en met 2010 bij het ING. Ook het voorzitterschap is, voor het jaar 2008, aan het ING toevertrouwd (D. Haks). De groei en de uitbreiding van het netwerk met andere instellingen is voorzien vanaf 2010 nadat het netwerk in zijn huidige samenstelling zich heeft geconsolideerd.

Verder hebben E.C. Dijkhof en D. Haks een bezoek gebracht aan de jaarconferentie van de *Association for Documentary Editing* in Richmond, Verenigde Staten. Daaraan voorafgaand brachten zij werkbezoeken aan twee vooraanstaande projecten in de V.S., de uitgave van de *Papers of George Washington* en de *Papers of Thomas Jefferson*. Zij hielden elk een presentatie over het ING als instituut (D. Haks) en over het programma 'Vertegenwoordiging en Bestuur' (E.C. Dijkhof).

INSTITUUT

Interne organisatie en beleid

Sinds de wijziging in de interne organisatie in 2004 zijn programma, programmaleider en programmagroep de richtinggevende elementen van een groot deel van het onderzoek geworden. De programmagroepen zijn met regelmaat bijeen gekomen ter uitwerking van de projecten. Om te garanderen dat op instituutniveau de nodige informatie van kennis en informatie ter beschikking is en discussie kan plaatsvinden, zijn bijeenkomsten van verschillende aard (onderzoekersconvent; personeelsbijeenkomst; lunchlezingen; maandelijkse koffiebijeenkomst) georganiseerd. Bij het Management Team berust de algemene leiding.

Het **management team** is vijftien maal bijeengewees in de volgende samenstelling:
D. Haks, vz., G. Knaap, mw. I.J.A. Nijenhuis en mw. M. van Tielhof

In het verslagjaar is het consultancybureau Furore gevraagd een advies uit te brengen met betrekking tot de organisatie en planning van de ICT-werkzaamheden. Ook de vraag welke formatie nodig zou zijn om de taken uit te voeren, werd bij de opdracht betrokken. Deze vragen zouden in de context van de relatie tussen onderzoek en ICT moeten worden gezien. Het in de zomer uitgebrachte rapport bood verschillende aanknopingspunten om verbeteringen aan te brengen. Deze zijn onder de volgende noemers gebracht:

- omslag in de organisatie en het werkproces van de Afdeling ICT. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in innovatie van ontsluiting en publicatie van de onderzoeksresultaten. Aspecten als organisatie en planning bleven daarin relatief achter. Daarom zal de doelmatigheid van het werkproces meer aandacht krijgen, via een nieuw planningsysteem en in het meer dan voorheen gebruiken van (te ontwikkelen)standaard-programma's.
- uitbreiding personeelsbezetting Afdeling ICT. Gelet op de grote werkdruk en de ambities van het ING ten aanzien van bijvoorbeeld het ontwikkelen van portalen, de innovatie van digitale onderzoeksinstrumenten en de verdere ontwikkeling van de website van het instituut, is de personeelsformatie uitgebreid met een softwareontwikkelaar, een technisch coördinator en een webredacteur.
- bevordering van de wisselwerking tussen onderzoek en ICT. In dit opzicht zal het overleg over de ICT-component van de projecten worden geïntensiveerd. Daarnaast zal zowel de 'ICT-gevoeligheid' van onderzoekers als de 'onderzoeksgevoeligheid' van ICT-ers worden bevorderd door middel van het frequenter organiseren van interne workshops rond bepaalde thema's of methodieken.

Met de uitvoering van deze verbeteringen is in de laatste maanden van 2007 een begin gemaakt.

Al decennia draagt het instituut er zorg voor dat het zelf kan voorzien in het productieklaar maken van de boekuitgaven van het ING. Bij het vertrek per 1-1-2008 van de 'medewerker

uitgeverij' is deze constructie tegen het licht gehouden. Daarbij is overwogen dat er in de jaren 2008 en 2009, met wellicht uitloop in 2010, nog sprake zal zijn van een behoorlijke boekproductie (ca. twintig delen in totaal). Daarna zal, omdat meer en meer de ING-publicaties via de website publiek worden gemaakt, het aantal boekpublicaties sterk teruglopen. Daarom is besloten de werkzaamheden ten behoeve van het in druk doen verschijnen van publicaties in het vervolg uit te besteden. Er zal wel een basisvoorziening worden opgezet om met name eenvoudige folders en rapporten intern te kunnen produceren.

Personeel

Op 31 december 2007 telde het ING 52 medewerkers: 27 vrouwen en 25 mannen. Niet meegeteld zijn gastonderzoekers, free lancers en uitzendkrachten. Het totaal aantal medewerkers is gestegen ten opzichte van eind 2006 toen 48 medewerkers in dienst waren. Deze toename houdt verband met het starten van een aantal nieuwe projecten waarvoor tijdelijk wetenschappelijk personeel is aangetrokken.

Van deze 52 medewerkers hadden 39 een vaste aanstelling (negentien vrouwen en twintig mannen) en hadden dertien (acht vrouwen en vijf mannen) een tijdelijk dienstverband. De grafieken 'Personeelssamenstelling 2006 in aantallen' en 'Personeelsinzet in % en fte' geven inzicht in de verschillende categorieën personeel en hun relatieve aandeel in het gehele personeelsbestand. De personeelsinzet voor het onderzoek bedroeg 75,7 % van de totale personeelsinzet, verdeeld over wetenschappelijk personeel (23,2 fte; 56,0 %) en onderzoeksassistentie (8,2 fte; 19,8 %). Aan leiding en ondersteuning (directie, secretariaat, administratie, ICT, uitgeverij en receptie) werd gewerkt door 10,1 fte (24,3 %). Rekent men de ICT-medewerkers die direct werkzaam zijn voor het onderzoek (ICT-beleid; ondersteuning projecten en software-ontwikkeling) mee bij de personeelsinzet voor het onderzoek, dan bedroeg deze laatste 81,4 %.

Met alle medewerkers wordt jaarlijks besproken welke opleidingswensen er van hun kant en van de kant van het instituut leven. Er hebben 24 medewerkers een cursus of opleidingstraject gevolgd. Er zijn cursussen gevolgd op het gebied van computervaardigheden en de communicatie in andere talen. Verder hebben enkele medewerkers loopbaantrajecten gevolgd.

De volgende medewerkers traden in dienst van het ING:

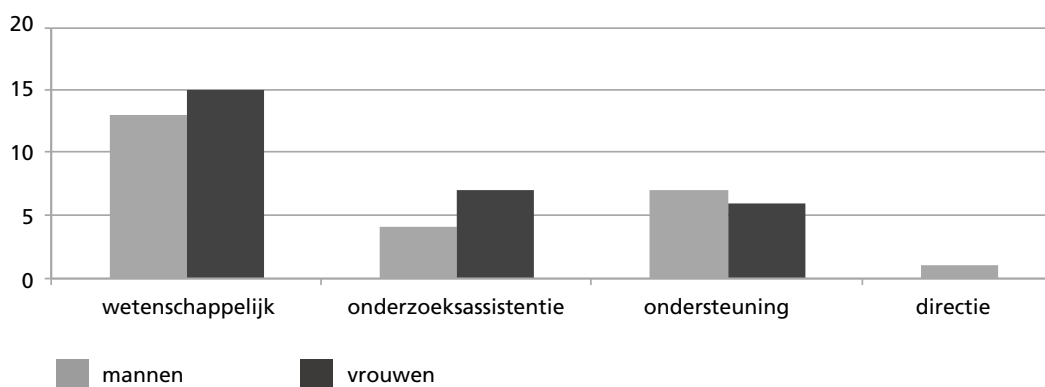
- G.R. de Graaf (1-1-2007)
- W. Veenstra (1-1-2007)
- mw. I. van den Brink (1-4-2007; detachering vanuit NWO)
- mw. I.D. van der Heiden (1-9-2007)
- mw. A.M.F. Mreijen (1-7-2007)
- D.J. van Rhijn (1-10-2007)
- mw. M. van Tielhof (1-10-2007)
- mw. C.H. Verbrugge (1-10-2007)
- mw. K. Hulsker (1-11-2007)

De volgende medewerkers verlieten het ING:

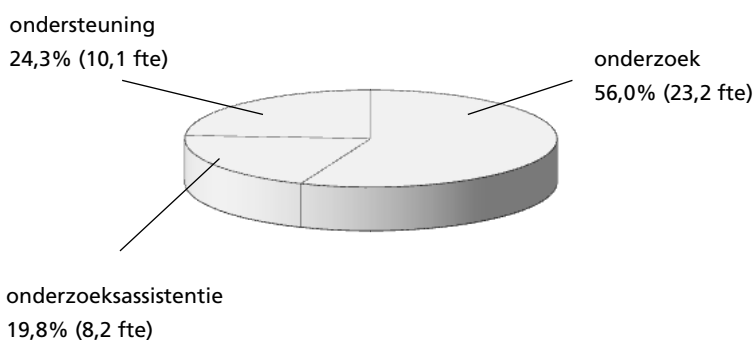
- J.W. Kolman (1-4-2007)
- D. Redeker (1-4-2007; detachering vanuit NWO)
- S. Uithol (1-4-2007)
- J.G. Smit (1-10-2007)

- mw. G.A. Posthuma (1-10-2007)
- J.P. de Valk (1-10-2007; gedetacheerd naar Nederlands Instituut te Rome)
- mw. G.N. van der Plaat (1-12-2007)
- F.J.H. Aussems (31-12-2007)

Personeelssamenstelling 2007 in aantallen

Personeelsinzet 2007 in % en fte

Hans Smit

Enkele medewerkers met een langer dienstverband verlieten het ING.

Hans Smit was in menig opzicht het gezicht van het uitgeven van middeleeuwse bronnen in Nederland. De belangrijke reeks *Bronnen voor de dagvaarten van Staten en steden van Holland* vormt de sleutel tot begrip voor de staatsontwikkeling van Holland in de late Middeleeuwen. Het andere grote project dat hij voltooide – en in dit geval overgenomen van de toenmalige bewerker – was de *Correspondentie van Willem van Oranje*. In 2004 werd Hans Smit benoemd tot bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam met als opdracht 'Bronontsluiting en editietechniek' op het terrein van de Middeleeuwen. Hiermee werd een glansrijke wetenschappelijke loopbaan bekroond. Bij zijn vijfenzestigste verjaardag boden collega's van binnen en buiten het instituut hem de bundel *Uit diverse bronnen gelicht* aan.

Frans Aussems verliet het instituut waaraan hij als de 'uitgever' van het ING vijftien jaar verbonden was geweest. Hij startte een eigen bedrijf als grafisch ontwerper. Ongeveer honderd publicaties zijn door hem begeleid in het traject van kopij naar drukwerk. Verder nam Gees van der Plaat afscheid als hoofd van het bureau van het KNHG en eindredacteur van de *BMGN*. Vanaf 1982 delen KNHG en ING een verdieping op de Koninklijke Bibliotheek. Er vloeide samenwerking uit voort, zoals in enkele commissies van het KNHG en op de 'werkvloer', zoals op bibliografisch terrein. Zij zal de komende jaren nog enig werk voor het KNHG vervullen met het oog op het in 2010 in Amsterdam te organiseren internationaal congres van historici.

Voor een periode van ruim drie jaar, tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd, zal Hans de Valk gedetacheerd zijn bij het Nederlands Instituut te Rome. Hij keert terug naar de plaats die hem inspireerde tot een belangrijk deel van zijn wetenschappelijke productie. De Vaticaanse archieven zijn de bron geweest voor vier banden *Romeinse bescheiden, 1813-1914* en een proefschrift over *Roomser dan de paus? Studies over de betrekkingen tussen de Heilige Stoel en het Nederlandse katholicisme, 1815-1940*. Hij is pleitbezorger van het genre egodocumenten, waarover hij in ING-verband twee grote edities bezorgde (dagboeken van de ministers De Beaufort en Aalberse) en een repertorium samenstelde van negentiende-eeuwse gedrukte ego-documenten.

Per 1 juli werd Gerrit Knaap voor 0,3 fte uitgeleend aan het Nederlands Instituut voor Militaire Geschiedenis om mee te werken aan de totstandkoming van het seriewerk Militaire Geschiedenis van Nederland. Hij zal één van de auteurs zijn van deel 5, dat de militaire geschiedenis overzee in de vroeg-moderne periode behandelt.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad kwam in het verslagjaar bijeen in de volgende samenstelling: E.C. Dijkhof (voorzitter), H.J.M. van Dapperen (secretaris) en mw. M.H.M. Sopers-Eijkeman. De ondernemingsraad vergaderde zesmaal intern en overlegde eveneens zesmaal met de directeur.

In de overlegvergaderingen van directeur en ondernemingsraad (OR) kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde.

- de strategienota van het bestuur en de uitwerking daarvan tot beleidsplan.
- de afstemming en interactie tussen de ICT en de onderzoeksprojecten, in het bijzonder het organisatie-advies dat is ingewonnen.
- de procedure van beoordelingen en functioneringsgesprekken.
- de arbeidsomstandigheden binnen de kantoorruimten.
- de vervulling van personeelsvacatures.

Eenmaal was de door de directeur gegeven algemene stand van zaken van het instituut onderwerp van overleg.

De voorzitter van het bestuur en de directeur hebben eenmaal een bespreking met de OR gehad.

Secretariaat/Personeelszaken

Het secretariaat ondersteunt het instituut met werkzaamheden van verschillende aard. Een belangrijk onderdeel, temeer daar er veel nieuw personeel werd aangetrokken, was de zorg

voor de behuizing en het gereed maken van de werkruimtes. Naast de komst van de nieuwe medewerkers, vond ook een aantal interne verhuizingen plaats. Het aantal bijeenkomsten dat werd georganiseerd, van een bijeenkomst voor personeel tot boekpresentaties en congressen, bedroeg meer dan dertig. Er is gewerkt aan een nieuw adressenbestand dat via het intranet voor het gehele personeel raadpleegbaar zal worden. Op personeelsgebied zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd, zoals het voeren van de arbeidsvoorwaardengesprekken, het adviseren bij de keuze van cursussen en het optreden als aanspreekpunt voor medewerkers bij vragen op personeelsterrein. Met NWO en de KB is enkele malen overlegd over Arbo-aangelegenheden.

Uitgeverij

Er zijn in het verslagjaar zes boekpublicaties verschenen die van kopij tot druk werden begeleid. Als gebruikelijk werd ook de vormgeving van folders en uitnodigingskaarten verzorgd.

Elektronische bronontsluiting en ICT-ondersteuning

Op ICT-gebied zijn activiteiten van verschillende aard ontplooid:

- begeleiding van de ICT-component van projecten (ontwerp, realisering).
- uitvoering project *Boeken uit de kast*.
- standaardisering invoer van gegevens door middel van 'INGForms'.
- beheer website, servers en werkplekken.

Aan twee van deze activiteiten wordt een enkel toelichtend woord besteed.

Voor het project *Boeken uit de kast*, de digitalisering van oudere gedrukte werken van het ING, is een eigen methode ontwikkeld, de zogeheten replica-methode. Met deze methode worden de teksten gescand en met optische tekenherkenning (OCR) gelezen. De originele opmaak van het boek blijft aldus behouden. Van de inhoudsopgave en van indexen wordt gebruik gemaakt om een digitale zoekmogelijkheid te creëren. Natuurlijk kunnen de documenten ook op woord worden doorzocht. Aan het eind van het jaar werden 33 delen uit de *Rijks Geschiedkundige Publicatiën* op de website geplaatst. In 2008 zal een volgende tranche volgen. Het ING hoopt dat het in de toekomst met deze applicatie niet alleen de eigen collectie, maar ook die van andere instellingen digitaal via zijn website en eventueel de website van direct betrokken partijen kan publiceren. Het ING stelt daarvoor het gebruik van de technologie van de replica-methode ter beschikking.

In 2007 is de eerste versie van INGForms in gebruik genomen. Dit is een raamwerk voor invoer-applicaties. Het doel van INGForms is om de invoer en opslag van gegevens te harmoniseren en te versimpelen en nieuwe invoerapplicaties relatief snel te kunnen ontwikkelen. De belangrijkste kenmerken van INGForms zijn: een snelle ontwikkeling van nieuwe invoerapplicaties; gebruik zowel online als offline; het kunnen synchroniseren van data van verschillende gebruikers; een goede en veilige centrale opslag van de data en een adequaat versiebeheer. Verder worden de data in XML opgeslagen, waardoor deze gebruikt kunnen worden in een breed scala aan software. Ook is INGForms zo opgezet dat er relatief eenvoudig functionaliteit aan toegevoegd kan worden. Hierdoor kan het zich de komende jaren verder ontwikkelen, gestuurd door de wensen van gebruikers.

De website kreeg 25 miljoen 'hits' te verwerken, overeenkomend met 14 miljoen pageviews (ruim 41.000 pagina's per dag). Het aantal bezoekers per dag bedroeg 8000. Dit betekent een aanzienlijk toename ten opzichte van het voorgaande jaar.

Deze groei is een autonome ontwikkeling die samenhangt met de groei van Internet in het algemeen. Maar ook het toegenomen aantal digitale ING-publicaties, heeft bijgedragen aan het toenemend aantal bezoekers van de website. Meer publicaties bewerkstelligden ook een grotere spreiding dan voorheen over de verschillende digitale uitgaven. Het *Biografisch Woordenboek van Nederland* is hiervan een voorbeeld. Het is het meest geraadpleegde bestand gebleven, maar is dat nu met 17 % in plaats van de bijna 30 % van enkele jaren terug. Het aantal raadplegingen van het *BWN* is in diezelfde tijd echter meer dan verdrievoudigd. De 'top vijf' kende slechts één wijziging: de *Informatieverzoeken Bataafs-Franse overheid* nam in die rangorde de plaats in van *Brieven Willem van Oranje*. Toch bestond er in het algemeen een grote continuïteit. Geheel nieuw in de lijst van tien meest bezochte pagina's is het in het verslagjaar geplaatste bestand met betrekking tot de *Resolutiën van de Staten-Generaal 1626-1630*.

Bezoekersaantallen per publicatie in aantallen en percentage

<i>Publicatie</i>	<i>%</i>	<i>opgevraagde pagina's</i>
Biografisch Woordenboek van Nederland	17	1.347.509
Rijmkroniek Holland	15	1.147.536
Verkiezingen Tweede Kamer (1848-1919)	14	1.114.397
Informatieverzoeken Bataafs-Franse overheid	11	815.048
Dutch Asiatic Shipping	7	521.138
Brieven Willem van Oranje	6	472.532
Resolutiën Staten-Generaal 1626-1631	5	421.567
Vrouwenlexicon	5	400.520
Gewestelijke Financiën	4	282.396
Brieven Constantijn Huygens	3	247.462
Overige	13	1.029.894
<i>Totaal</i>	<i>100</i>	<i>7.799.999</i>

Public relations

De public relations van het instituut waren gericht op het genereren van publiciteit over nieuwe uitgaven of activiteiten waarbij gebruik werd gemaakt van de volgende kanalen:

- persberichten.
- ING-pagina in HG-Nieuws.
- Geschiedeniskrant.
- folder 'Nieuwe publicaties'.
- NWO-publicatie *Op Onderzoek. Wetenschap in Nederland*.
- informatie ten behoeve van de website van Anno.

De publieksversie van het jaarverslag werd aan een groot aantal relaties en klanten toegestuurd. De uitgebreidere versie die voor het Algemeen Bestuur van NWO is bestemd, is op de website van het instituut te raadplegen. Verder is de huisstijl van het ING vernieuwd (als onderdeel van een algehele *restyling* van de huisstijl van de NWO-instituten) en is het nieuwe logo in gebruik genomen.

Financiën

Het Financieel Jaarverslag wordt afzonderlijk door het bestuur vastgesteld en vervolgens aan het Algemeen Bestuur van NWO uitgebracht. Het vormt geen onderdeel van dit algemene jaarverslag. Met een enkele opmerking wordt daarom op deze plaats volstaan. In het verslagjaar vormde de basisfinanciering van NWO 78 % van de inkomsten van het ING en werden deze voor het overige aangevuld met specifieke subsidies, opdrachten en inkomsten uit de verkoop van publicaties. De uitgaven bestonden vooral uit personele lasten. Door beheerst begrotings- en uitgavengedrag is de financiële positie van het instituut verbeterd. Het jaar eindigde in financieel opzicht met een positief saldo. De ruimte voor nieuw beleid is echter niet groot.

Ondersteunend personeel

F.J.H. Aussems (Uitgeverij)
D. Bhageloe (Financiën)
mw. A.J. Buijs (Receptie en onderzoeksassistentie)
S.P. Fruijtier (Systeembeheer)
F.J. Hoekstra (Elektronische bronontsluiting)
mw. E.C.M. Huysman (Elektronische bronontsluiting)
J.W. Kolman (Elektronische bronontsluiting)
mw. J.C. van Leeuwen (Receptie en onderzoeksassistentie)
D. Redeker (Public relations)
mw. M.T.A. Schouten (Secretariaat, personeelszaken, onderzoeksassistentie)
mw. G.A. Posthuma (Secretariaat)
A.F.W. van Weperen (Algemene zaken)

BIJLAGE 1
Lijst van medewerkers

Aan het instituut waren gedurende het verslagjaar de volgende medewerkers verbonden:

drs. F.J.H. Aussems (uitgeverij; webredactie)
D. Bhageloe (administratie)
Mw. drs. I. van den Brink* (public relations) (vanaf 01-04-2007)
mw. drs. A.J. Buijs (receptie; onderzoeksassistentie)
dr. J.W.J. Burgers (onderzoek)
mr. dr. H.J.M. van Dapperen (onderzoeksassistentie)
drs. L.J. van Damme (onderzoek)
drs. S.C. Derks (onderzoek)
dr. M.L.J. Dierikx (onderzoek)
dr. E.C. Dijkhof (onderzoek; internationalisering)
mw. drs. M. van Faassen (onderzoek)
S.P. Fruijtjer (systeembeheer)
dr. A.J.C.M. Gabriëls (onderzoek)
dr. M.J. van Gent (onderzoek)
drs. G.R. de Graaf** (onderzoek)
mw. dr. A. de Haas (onderzoek)
dr. D. Haks (directeur; secretaris van het bestuur en de adviesraad)
mw. drs. I.D. van der Heiden (onderzoek) (vanaf 01-09-2007)
dr. F.G. Hoekstra (elektronische bronontsluiting)
mw. drs. K. Hulsker (onderzoek) (vanaf 01-11-2007)
mw. drs. E.C.M. Huysman (elektronische bronontsluiting)
drs. H.R. Jordaan*** (onderzoek)
dr. A.C.M. Kappelhof (onderzoek)
mw. mr. drs. M. de Keuning (onderzoek; BMGN/KNHG)
mw. dr. E. Kloek**** (onderzoek)
dr. G.J. Knaap (onderzoek; programmaleider/MT-lid)
M. Kooijmans (onderzoeksassistentie)
F. Kramer (onderzoeksassistentie; BMGN/KNHG)
mw. A. Langeveld-Kleijn (onderzoeksassistentie)
mw. drs. C.W. van Leeuwen (onderzoek)
mw. J.C. van Leeuwen-Groen (receptie; onderzoeksassistentie)
mw. drs. A.M.F. Mreijen (onderzoeksassistentie) (vanaf 01-07-2007)
mw. drs. E.J.J.M. Naaijkens (onderzoek)
mw. dr. I.J.A. Nijenhuis (onderzoek; programmaleider/MT-lid)
mw. M.W.M.A.L.C. van den Oever (onderzoeksassistentie)
mw. dr. G.N. van der Plaat (onderzoek; BMGN/KNHG) (tot 01-12-2007)
mw. G.A. Posthuma (directiesecretaresse) (tot 01-10-07)
ir. D. Redeker* (public relations) (tot 31-03-2007)
D.J. van Rhijn (elektronische bronontsluiting) (per 01-10-2007)
mej. dr. J. Roelevink (onderzoek)

G.T.W. Ruigrok (onderzoeksassistentie)
mw. drs. M. Scherer (onderzoek)
mw. drs. M.C.W. Schillings (onderzoek)
mw. drs. M.J.B. Schouten (onderzoek)
mw. M.T.A. Schouten (secretariaat en personeelszaken; coördinatie onderzoeksassistentie)
dr. R.G.H. Sluijter (onderzoek; bibliotheek)
dr. J.G. Smit (onderzoek) (tot 01-10-2007)
dr. M.G.M. Smits (onderzoek)
mw. M.H.M.M. Sopers-Eijkemans (onderzoeksassistentie)
mw. M.J.C. Swüste (onderzoeksassistentie)
mw. dr. G.A.M. Van Synghel (onderzoek)
mw. dr. M. van Tielhof (onderzoek; programmaleider/MT-lid) (vanaf 01-10-2007)
mw. M.W. Timmermans-Hornsveld (onderzoeksassistentie; bibliotheek)
drs. S. Uithol (onderzoeksassistentie) (tot 01-04-2007)
dr. J.P. de Valk***** (onderzoek)
drs. W. Veenstra (onderzoek)
mw. drs. C.H. Verbrugge (onderzoek) (vanaf 01-10-2007)
mw. C.E.M. van Vliet (onderzoeksassistentie; BMGN/KNHG)
A.F.W. van Weperen (algemene zaken; helpdesk)

- * Gedetacheerd vanuit NWO (Voorlichting & Communicatie)
- ** Gedetacheerd vanuit Theologische Universiteit Kampen
- *** Gedetacheerd vanuit het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde te Leiden
- **** Werkzaam bij de Universiteit Utrecht
- ***** Vanaf 01-10-2007 gedetacheerd bij Koninklijk Nederlands Instituut te Rome

BIJLAGE 2

In 2007 verschenen uitgaven

In 2007 vonden de volgende publicaties plaats:

Generale missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren xvii der Verenigde Oostindische Compagnie. Deel 12, 1750-1755, bewerkt door J.E. Schooneveld-Oosterling, 697 blz. (Grote Serie 257)

Generale missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren xvii der Verenigde Oostindische Compagnie. Deel 13, 1756-1761, bewerkt door H.K. s'Jacob, 710 blz. (Grote Serie 258)

Gewestelijke financiën ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden. Deel 6, Friesland (1587-1795), bewerkt door C. Trompetter, 312 blz. (Kleine Serie 106)

Holland Bestuurd. Teksten over het bestuur van het graafschap Holland in het tijdvak 1299-1567, door J.A.M.Y. Bos-Rops, J.G. Smit en E.T. van der Vlist, 515 blz. (ING-Onderzoeksgids)

Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Bronnenuitgave. Deel 5, 1977-1982, bewerkt door M.L.J. Dierikx, C.B. Feiken en M.G.M. Smits, 1157 blz. (Kleine Serie 107)

Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijftenzestigste verjaardag, redactie E.C. Dijkhof en M.J. van Gent, 381 blz. (ING-Congresreeks)

Digitale publicaties:

Biografisch Woordenboek van Nederland, onder eindredactie van A.J.C.M. Gabriëls

Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis, onder redactie van S.C. Derks

Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland, onder eindredactie van E.M. Kloek

Landdagen en andere landelijke bijeenkomsten van Staten en steden in Gelre en Zutphen 1423-1584, bewerkt door M.J. van Gent

Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861, samengesteld door B.J. Ibelings (1428-1588), M. Kooijmans (1428-1588 en 1813-1861), J. Roelevink (1795-1813) en R.G.H. Sluijter (1588-1795)

Resolutiën Staten Generaal 1626-1630, bewerkt door I.J.A. Nijenhuis, P.L.R. De Cauwer, W.M. Gijsbers, M. Hell, C.O. van der Meij en J.E. Schooneveld-Oosterling

Omslag van deel 6 van de *Gewestelijke financiën*.

BIJLAGE 3

Publicaties en voordrachten van medewerkers

Publicaties

- J.W.J. Burgers (met J.P. Gumbert en M. Gumbert-Hepp), *Annalen van Egmond. De Annales Egmundenses tezamen met de Annales Xantenses en het Egmondse leven van Thomas Becket. Het Chronicum Egmundanum*, *Middeleeuwse studies en bronnen* 107 (Hilversum 2007).
- ‘De registers van de grafelijkheid van Holland in de Henegouwse periode (1299-1345). Een eerste onderzoek naar aanleiding van de uitgave ervan’, in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 23-49.
- L.J. van Damme, ‘Comenius als ‘speelbal’ tussen Oost en West. Het Comeniusverdrag en het Nederlandse Oost-Europabeleid tijdens en na de Koude Oorlog’, in *Transparant* 1 (2007) 4-9.
- M.L.J. Dierikx, ‘Air Travel’ in: Roland Robertson and Jan Aart Scholte (ed.), *Encyclopedia of Globalization* 1 (New York 2007).
- ‘Frappez toujours. De diplomaat en het luchtvervoer’, in: Bob de Graaff en Duco Hellema (red.), *Instrumenten van buitenlandse politiek. Achtergronden en praktijk van de Nederlandse diplomatie* (Amsterdam 2007) 71-78.
- E.C. Dijkhof, ‘Elisabeth van Engeland, gravin van Holland en Zeeland’, in: *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*, elektronisch tekstbestand Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- ‘Tussen koning en graven. Het leven van Elisabeth Plantagenet, gravin van Holland en Zeeland, gravin van Hereford en Essex (1282-1316)’, in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 61-80.
- M. van Faassen, ‘Geregistreerde emigrantenlevens. Behartiging van belangen van Nederlanders in het naoorlogse Australië’, in: Bob de Graaff en Duco Hellema (red.), *Instrumenten van buitenlandse politiek. Achtergronden en praktijk van de Nederlandse diplomatie* (Amsterdam 2007) 22-30.
- A.J.C.M. Gabriëls, ‘Carel Hendrik graaf VerHuell (1764-1845), marineofficier, minister en diplomaat’, in: J.A.E. Kuys e.a., *Biografisch Woordenboek van Gelderland VI* (Hilversum 2007) 129-132.
- ‘Mary Beij-Servaes’ (artiestennaam De Zangeres zonder Naam), in: *Biografisch Woordenboek van Nederland*, elektronisch tekstbestand Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.

- M.J. van Gent, 'Van alder scult aver vijftich of tsestich jair alt ende alder, in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 92-106.
- G.R. de Graaf (met J.P. de Valk), 'Repertorium van Nederlandse zendings- en missiearchieven (ca. 1800-1960)' in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 66 (2007) 3-16.
- D. Haks, 'Rechtspraak als historische bron', in: Pieter Stokvis (red.), *Geschiedenis van het privéleven. Bronnen en benaderingen* (Amsterdam 2007) 167-185.
- 'De consul, de dochter en de eer van de staat: Smirna 1712', in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 107-116.
- F.G. Hoekstra, 'Correspondentie totaal – patronen en trends in de briefwisseling van Willem van Oranje', in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 117-131.
- E.C.M. Huysman, 'Haagsche pretmakers uit de groote wereld'. L'Ordre de l'Union de la Joye omstreeks 1650', in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 161-182.
- 'Suzanna van Baerle', in: *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*, elektronisch tekstbestand Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- A.C.M. Kappelhof, 'Persoonsdossiers: een geval apart', in: *Archiefbeheer in de praktijk*, aanvulling 59 (2007) 4030/1-4030/40.
- 'Tr. A. Hacke (1881-1963)', in: *Biografisch Woordenboek van Nederland*, elektronisch tekstbestand Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- E.M. Kloek, acht lemmata over 'Elsje Christiaens', 'Margaretha Cop(p)ier', 'Het Vrouwtje van Gouda', 'Aagt Jafies', 'Maritgen Jans', 'Magdalena Moons', 'Maria van Schooten', 'Janneke Theunisdr.' in: *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*, elektronisch tekstbestand Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- 'De verrassingen van Magdalena Moons', in: *Nationaal Archief Magazine* 3 (2007).
 - 'Het huwelijk van Magdalena Moons (1541-1613) met Francisco Valdez (gest. 1581?)', in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijfenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 229-243.
- G.J. Knaap, 'Sultans in de Tachtigjarige oorlog', in: *Archipel*, 2007/9, lente-aflevering, 20-23.
- 'De Nederlandse aanwezigheid op Java en Madoera, 1596-1816/The Dutch presence in Java and Madura, 1596-1816', in: Gerrit Knaap e.a., *Grote Atlas van de Verenigde Oost-Indische Compagnie/Comprehensive Atlas of the Dutch United East India Company*. Deel/Volume II: Java en Madoera/Java and Madura (Voorburg 2007) 11-21.
 - Met medewerkers van Asia Maior: *Grote Atlas van de Verenigde Oost-Indische Compagnie/Comprehensive Atlas of the Dutch United East India Company* (Voorburg 2007).

- G.N. van der Plaat, 'Willem van Oranje in beeld. Van 'gezondene Gods om de tyrannye tegen te staen' tot machiavellist zonder religieuze overtuiging', in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijftenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 253-264.
- J. Roelevink, 'Tussen natte vinger en keurslijf. Korte handleiding voor het samenstellen van eenvoudige en ingewikkelde bronnenuitgaven voor professionals en belangstellenden' in: Eef Dijkhof en Michel van Gent (red.), *Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijftenzestigste verjaardag* (Den Haag 2007) 177-291.
- vier bijdragen op www.parlement.com, onder auspiciën van het Parlementair Documentatiecentrum van de Universiteit Leiden over Lodwijk Napoleon: 'Een dramatisch persoonlijk leven', 'Voor elke dag van het jaar een nieuw paleis', 'Koning tussen twee vuren' en 'Veel papier en veel bezuinigingen'.
- R.G.H. Sluijter, 'The repertory of office-holders and public servants in the Netherlands 1428-1861. A non-prosopographic database with prosopographic potential' in: K.S.B. Keats-Rohan ed., *Prosopography approaches and applications. A handbook* (Oxford 2007) 291-309.
- 'Het repertorium van Ambtsdragers en Ambtenaren, 1428-1861. Verslag en vergelijking', Website Instituut voor Nederlandse Geschiedenis.
- M.G.M. Smits (met R.E. van der Woude), 'Op nieuw land een nieuwe maatschappij. Verzuiling en ontzuiling bij de landbouworganisaties in Flevoland, 1942-1995', in: *Geïnspireerde organisaties. Cahier over de geschiedenis van de Christelijk Sociale Beweging 7* (Amsterdam/Utrecht 2007) 45-69.
- G.A.M. van Synghel, 'Actum in camera scriptorum de Buscoducis'. *De stedelijke secretarie van 's-Hertogenbosch tot ca. 1450* (Hilversum 2007).
- M. van Tielhof, 'Betrokken bij de waterstaat. Boeren, burgers en overheden ten zuiden van het IJ tot 1800' in: E. Beukers (red.), *Hollanders en het water. Twintig eeuwen strijd en profijt*, deel I (Hilversum 2007) 61-96.
- *Banken und Besatzer. Niederländischen Grossbanken 1940-1945* (Münster 2007).
- J.P. de Valk, 'Distance and attraction: Dutch Aristocracy and the Right Wing (1918-1940)', in: Karina Urbach (ed.), *European Aristocracies and the Radical Right, 1918-1939* (Oxford 2007) 73-88.
- (met G.R. de Graaf) 'Repertorium van Nederlandse zendings- en missiearchieven (ca. 1800-1960)' in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 66 (2007) 3-16.
- Voorts publiceerden J.W.J. Burgers, M.L.J. Dierikx, A.C.M. Kappelhof, M.G.M. Smits recensies in: *BMGN, Journal of Transport History, Journal of American History, Tijdschrift voor Geschiedenis*.
- Tot slot leverden de volgende medewerkers bijdragen aan documentaires, radio- en televisieprogramma's, dag- en weekbladen of instellingsperiodieken: M.L.J. Dierikx, A.J.C.M. Gabriëls, E. Kloek.

Voordrachten gehouden door instituutsmedewerkers

- J.W.J. Burgers, 'De Staten van Holland in oorlog (1506-1515)', lezing symposium 'Staat en Stand', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 9 maart 2007.
- 'De registers van de Hollandse grafelijkheid in de Henegouwse periode', gastcollege Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2 oktober 2007.
 - (met F.G. Hoekstra) 'A digital edition of the registers of the count of Holland and Zeeland, 1316-1345' lezing congres 'Digitale Diplomatiek', Ludwig-Maximilians-Universität-München, 28 februari-2 maart 2007.
- S.C. Derks, 'Madama's Minister: Tomás de Armenteros and the Farnese Courts', lezing VII Congreso Internacional de historiadores españoles, belgas y neerlandeses: Agentes e identidades en movimiento. España y los Países Bajos, siglos XVI-XVIII, Gent, 29 september 2007.
- (met R.G.H. Sluiter) 'Shared concerns. Thoughts on historical bibliographies', paper Conference on Historical Bibliographies, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Berlijn, 27 september 2007.
 - 'Op onderzoek: het labyrint van de geschiedschrijving, presentatie tijdens bronnencollege politieke cultuur, Radboud Universiteit Nijmegen, 11 december 2007.
- M.L.J. Dierikx, 'Reconstructing the evolution of a new foreign policy field. The Hague's contribution to international development cooperation, 1945-1989', paper 9th International Conference of Editors of Diplomatic Documents, Dublin, 25-29 april 2007.
- E.C. Dijkhof, 'Representation and Government', presentatie Thomas Jefferson Papers en George Washington Papers, Monticello-Charlottesville, 13-14 november 2007.
- M. van Faassen, 'Aard en complexiteit van het besluitvormingsproces in overheidsorganisaties', presentatie tijdens bronnencollege politieke cultuur, Radboud Universiteit Nijmegen, 11 december 2007.
- A.J.C.M. Gabriëls, 'De figurant als hoofdrolspeler: Roestam, de Mammeluk van Napoleon', lezing NWO manifestatie Bessensap, Amsterdam, 22 mei 2007.
- M.J. van Gent, 'Landdagen en andere landelijke bijeenkomsten van Staten en Standen in Gelre en Zutphen 1423-1584', lezing symposium 'Staat en Stand', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 9 maart 2007.
- 'Gelderse landdagen', gastcollege Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2 oktober 2007.
- D. Haks, 'The Institute of Netherlands History', presentatie Thomas Jefferson Papers en George Washington Papers, Monticello-Charlottesville, 13-14 november 2007.
- F.G. Hoekstra (met J.W.J. Burgers), 'A digital edition of the registers of the count of Holland and Zeeland, 1316-1345' lezing congres 'Digitale Diplomatiek', Ludwig-Maximilians-Universität-München, 28 februari-2 maart 2007.

- G.J. Knaap, 'Eru Tjakra in Wanabadra, Pekalongan 1871', lezing Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia, Jakarta, 28 juli 2007.
- 'Millenarianism in mountainous Central Java; The case of Pekalongan 1871', lezing/paper Fifth International Conference of Asian Scholars, Kuala Lumpur, 5 augustus 2007.
 - 'De Generale Missiven van de VOC', lezing Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Enkhuizen, 31 augustus 2007.
 - 'Nederlands-Indië 1596-1962; Opkomst en ondergang in hoofdlijnen', lezing college Interuniversitaire Indonesiëcursus, Leiden, 2 oktober 2007.
- C.W. van Leeuwen, 'Regels voor grondwetsherziening ter discussie', lezing Juridisch Forum ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 24 mei 2007
- 'Besluitvorming in en cultuur van staatscommissies voor grondwetsherziening', presentatie tijdens bronnencollege politieke cultuur, Radboud Universiteit Nijmegen, 11 december 2007.
- I.J.A. Nijenhuis, 'How to constitute status and rank in a republic: the Dutch States-General after 1621', lezing Internationale Tagung 'Zelebrieren und Verhandeln. Zur Praxis ständischer Institutionen in frühneuzeitlichen Europa', NIAS Wassenaar, 21-23 maart 2007.
- 'Van college naar besogne: provinciale belangen achter Haagse rookgordijnen', lezing symposium 'De leeuw met de zeven pijlen. Het gewest in het landelijk bestuur', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 11 mei 2007.
 - 'Bronontsluiting in het programma Vertegenwoordiging en bestuur', presentatie tijdens bronnencollege politieke cultuur, Radboud Universiteit Nijmegen, 11 december 2007.
- J. Roelevink, 'Opklauteren naar het Binnenhof of rondbuitelen in de provincie. Loopbanen van bestuurders 1750-1850', lezing symposium 'De leeuw met de zeven pijlen. Het gewest in het landelijk bestuur', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 11 mei 2007.
- R.G.H. Sluijter, 'Repertorium van Ambtsdragers en Ambtenaren 1428-1861' presentatie en demonstratie webpublicatie, symposium 'De leeuw met de zeven pijlen. Het gewest in het landelijk bestuur', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 11 mei 2007.
- 'Erfelijk pluche. Continuïteit van families in het landelijk en provinciaal bestuur, 1750-1850', lezing symposium 'De leeuw met de zeven pijlen. Het gewest in het landelijk bestuur', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 11 mei 2007.
 - (met S.C. Derks) 'Shared concerns. Thoughts on historical bibliographies', paper Conference on Historical Bibliographies, Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften, Berlijn, 27 september 2007.
- M.G.M. Smits, 'Een brug tussen Noord en Zuid. Nederland als gidsland in de internationale ontwikkelingssamenwerking, 1950-1985', lezing studiedag 'Nederland Gidsland' van de Utrechtse Historische Studentenkring, Utrecht, 9 mei 2007.

- G.A.M. van Syngel, 'The Use of Records in Medieval Towns: the Case of 's-Hertogenbosch, Brabant', lezing International Medieval Congress, session Urban Literacy, Leeds, 9 juli 2007.
- 'Belang van de diplomatiek bij het onderzoek naar de stedelijke secretarie van 's-Hertogenbosch', gastcollege Universiteit van Gent, Gent, 27 november 2007.
- J.P. de Valk, 'Een bevlogen roomse jongen. Leven en werk van Piet Aalberse', lezing bij de presentatie van de uitgave van de *Dagboeken van P.J.M. Aalberse, 1902-1947*, Den Haag, Sociaal-Economische Raad.
- 'Van de Kleine naar de Grote Zaal. De invloed van de regionale factor op het bereiken van hoge ambtelijke en politieke functies en de veranderingen daarin in de tweede helft van de negentiende eeuw', lezing symposium 'De Leeuw met de zeven pijlen. Het gewest in het landelijk bestuur', Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 11 mei 2007.
 - 'Dokteren aan de grondwet. De staatscommissies voor grondwetsherziening, 1883-1983', lezing Juridisch Forum van het ministerie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 24 mei 2007.
 - 'Kan er uit Nazareth iets goeds komen? Het belang van de Vaticaanse archieven voor de geschiedenis van het Nederlands Katholicisme in de negentiende en twintigste eeuw', lezing, expert seminar 'Alle wegen naar Rome? Romeinse archieven en het onderzoek naar het Nederlands Katholicisme in de 19^e en de 20^e eeuw: perspectieven en kanttekeningen', Onderzoeksgroep Geschiedenis van het Nederlands Katholicisme RU Nijmegen, St. Agatha, 25 mei 2007.

BIJLAGE 4

Overige vakactiviteiten van medewerkers

- J.W.J. Burgers, secretaris van de Belgisch-Nederlandse werkgroep 'Schrift en schriftdragers in de Nederlanden in de Middeleeuwen'.
- L.J. van Damme, lid redactie Transparant, uitgave van de Vereniging van Christen-Historici.
- S.C. Derks, plaatsvervangend lid 'Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van het Koninklijk Nederlands Instituut te Rome'.
- secretaris 'Nederlandse commissie van voorbereiding Nederlands Vlaams Historische Congressen'.
- M.L.J. Dierikx, lid 'Archiefcommissie ministerie van Buitenlandse Zaken'.
- E.C. Dijkhof, lid werkgroep 'Schrift en Schriftdragers in de Nederlanden in de Middeleeuwen'.
- secretaris 'Porta Historica. A Network of Institutions Editing Historical Sources'.
- D. Haks, voorzitter 'Porta Historica. A Network of Institutions Editing Historical Sources'.
- lid begeleidings- en evaluatiecommissie 'Max Wildiersfonds FWO-Vlaanderen'.
- A.C.M. Kappelhof, lid van de door de stuurgroep Informatie op Orde (Ministerie van OC&W) ingestelde commissie 'Waardering en Selectie'.
- E.M. Kloek, lid redactie De Zeventiende Eeuw.
- lid 'Raad van Toezicht Centraal Bureau voor de Genealogie'.
 - lid commissie 'Geschiedenis en Letteren van het Prins Bernhard Cultuurfonds'.
 - lid commissie 'Ontwikkeling Nederlandse Canon'.
 - lid begeleidingscommissie 'Onderzoeksproject Vrouwenarbeid (IISG)'.
 - lid jury scriptieprijs 'De Zeventiende Eeuw'.
 - lid stichtingsbestuur 'Entoen.nu'.
- G.J. Knaap, lid programmacommissie 'Towards an Age of Partnership (Tanap)', Universiteit Leiden.
- lid adviescommissie 'Stichting Vrienden van Linggarjati'.
 - secretaris 'Stichting International Maluku Research Council'.
 - lid promotiecommissie t.b.v. promotie Chiu Hsin-hui, Universiteit Leiden.
 - lid examinors commission t.b.v. Kurt Stenross, Murdoch University Perth.
 - gastdocent 'Islampolitiek in Zuidoost-Azië' aan de Universiteit Utrecht.
 - co-promotor van Muridan S. Widjojo, Universiteit Leiden.
- I.J.A. Nijenhuis, lid stuurgroep 'Erfgoed van de Oorlog' (ministerie van VWS).
- lid ING/NIOD stuurgroep project 'Oorlogsgetroffenen'.
 - lid adviesraad onderzoeksprogramma 'The First Dutch Democracy: The Political World of the Batavian Republic, 1797-1801' (NWO/UvA).

- J. Roelevink, lid promotiecommissie A.J. Verschoor (posthume promotie Universiteit Leiden).
- lid 'Klankbordgroep Gebruikers van het Nationaal Archief'.
 - lid redactie *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis*.

- M. van Tielhof, lid redactie *Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis*.
- co-promotor van A. Fransen (promotie aan de VU).

- J.P. de Valk, lid redactie *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*.
- lid initiatiefgroep 'Wetenschappelijke biografie van kardinaal W.M. van Rossum (1854-1932)'.
 - lid bestuur verenigde stichtingen 'W.J.F. Nuyensfonds/L.J. Rogierfonds'.
 - lid 'Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van het Koninklijk Nederlands Instituut te Rome'.
 - lid manuscriptcommissie en cum laude-commissie van de dissertatie van dr. Marjet Derks (promotie Radboud Universiteit Nijmegen, 15 mei 2007).

BIJLAGE 5 Overzicht van projecten

Dit overzicht is onderverdeeld in drie categorieën: instituutprojecten; samenwerkingsprojecten; externe projecten. Tussen teksthaken de namen van degenen die in het verslagjaar met het project waren belast. In het geval van samenwerkingsprojecten is aangegeven welke andere instelling bij de uitvoering van het project is betrokken. De inbedding van projecten in programma's en andere activiteiten is in het jaarverslag zelf terug te vinden.

Instituutprojecten

- 23.1 *Bronnen voor de geschiedenis der dagvaarten van de Staten en steden van Holland voor 1544* (J.G. Smit; E.C. Dijkhof)
- 71.1 *Repertorium Geschiedenis Nederland* (S.C. Derks; R.G.H. Sluijter)
- 71.2 *Biografisch Woordenboek van Nederland* (A.J.C.M. Gabriëls)
- 93.2 *Broncommentaren* (G.A.M. Van Synghel)
- 98.1 *Resolutiën Staten-Generaal 1626-1651* (I.J.A. Nijenhuis)
- 00.1 *Onderzoeksgids bestuur en administratie landelijke overheid 1795-1813* (J. Roelevink)
- 00.2 *Naoorlogs emigratiebeleid in Nederland 1945-1967* (M. van Faassen)
- 01.1 *Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861* (M. Kooijmans; I.J.A. Nijenhuis; J. Roelevink; R.G.H. Sluijter)
- 1.1 *Dagvaarten Zeeland, 1318-1572* (J.W.J. Burgers)
- 02.2 *Constituties van Holland, 1300-1559* (J.G. Smit)
- 05.1 *Ontwikkelingssamenwerking 1977-1989* (M.L.J. Dierikx, L.J. van Damme, M.G.M. Smits)
- 06.3 *Repertorium Nederlandse zendings- en missie-archieven* (G.R. de Graaf, K. Hulsker, G.J. Knaap, J.P. de Valk)
- 06.6 *Godsdienstpolitiek in Nederlands-Indië* (I.D. van der Heiden, A.C.M. Kappelhof; G.J. Knaap)
- 07.1 *Politieke Sociabiliteit 1780-1880* (J. Roelevink)
- 07.2 *Verenigingen voor armenzorg in de 19^e eeuw* (M.J.B. Schouten)

- 07.3 *Sportbonden, -clubs en -periodieken tot 1940* (M.J. van Gent)
- 07.4 *Rooms-katholieke religieuze broederschappen in de 19^e eeuw* (R.G.H. Sluijter)
- 07.5 *De editie van de registers van de Hollandse grafelijkheid, 1299-1345* (J.W.J. Burgers)
- 07.6 *Boekhouder-Generaal Batavia*
- 07.8 *Repertorium van ambtenaren en ambtsdragers in de Middeleeuwen II* (E.C. Dijkhof)

Samenwerkingsprojecten

- 91.2 *De gewestelijke financiën ten tijde van de Republiek van de Verenigde Nederlanden* (Vrije Universiteit. W. Fritschy, algemene opzet; S.W. Verstegen, Utrecht; C. Trompetter, Friesland; W. Veenstra, Zeeland)
- 98.3 *Repertorium van egodocumenten van Noord-Nederlanders uit de negentiende eeuw* (Erasmus Universiteit Rotterdam. R.M. Dekker)
- 02.3 *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden* (KNHG. G.N. van der Plaat; M. de Keuning)
- 05.2 *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland* (Universiteit Utrecht. E.M. Kloek, E. A.S. de Haas)
- 06.1 *Digitale onderzoeksgids Sociale Zorg en Rechtsherstel Oorlogsgetroffenen WOII, 1942-2000* (NIOD. A.C.M. Kappelhof, M. Scherer)
- 06.4 *Nederlanders en de cultuur in de Atlantische wereld* (KITLV. H.R. Jordaan; M.C.W. Schillings)
- 06.5 *Documenten betreffende commissies voor grondwetsherziening 1883-1983* (Radboud Universiteit Nijmegen. J.P. de Valk, M. van Faassen, C.W. van Leeuwen)
- 07.07 *Digitale Handbibliotheek* (Koninklijke Bibliotheek. M.C. le Bailly, S.C. Derks)

Externe projecten

- 52.1 *Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie* (H.K. s' Jacob)
- 54.1 *Classicale acta der Nederlandse hervormde kerk 1573-1620* (A.J. Verschoor (†), classis Gorinchem; F.A. van Lieburg, H. Uil, classes Schouwen en Duiveland/Tholen en Bergen op Zoom; J. van Gelderen, C. Ravensbergen, classes Gelderland)
- 5.5 *Raadsverdragen van Maastricht 1367-1579* (Th.J. Jenniskens)

- 71.4 *Kroniek van Groningen en Ommelanden door Johan van Lemego en Sicke Benninge (E.O. van der Werff)*
- 93.1 *Bronnen voor de geschiedenis van de Amsterdamse handel en scheepvaart op Rusland 1590-1780*
- 97.2 *Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de 19e eeuw (Chr. F. van Fraassen)*
- 01.2 *Het Goudse Kroniekje (A. Janse)*
- 05.4 *Dagboeken van Willem de Clercq (J. van Eijnatten; G.J. Johannes)*
- 06.2 *Briefwisseling Gogel-Canneman (M. van Leeuwen-Canneman)*

BIJLAGE 6

Systematisch geordende lijst van instituutpublicaties

N.B. Het aantal delen per serie wordt aangeduid met Romeinse cijfers; van onvoltooide reeksen wordt tussen haakjes de periode aangegeven die de serie tot nog toe bestrijkt.

Algemeen

- Overzicht van de door bronnenpublicatie aan te vullen leemten der Nederlandsche geschiedkennis* (1904, herdruk 1950)
Drie rapporten over de uitgave van bronnen voor de Nederlandse geschiedenis (1952)
Bibliografie van dr. B.A. Vermaseren, samengesteld door Th.S.H. Bos en J.G. Smit (1977)
Bronontsluiting voor historisch onderzoek (1990)
Bronnen in het buitenland. Literatuurwijzer voor bronnen van de Nederlandse geschiedenis in buitenlandse archieven en bibliotheken (1996)
Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden (BMGN), vanaf jaargang 118 in samenwerking met het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap

Repertoria

- Repertorium van boeken en tijdschriftartikelen betreffende de geschiedenis van Nederland verschenen in 1966-1991*, samengesteld door J. Brok-ten Broek, Th.S.H. Bos, E.M. Koen en M.C.W. Schillings (1976-1995) I-XXI
Repertorium der Nederlandse vertegenwoordigers, residerende in het buitenland 1584-1810, samengesteld door O. Schutte (1976)
Repertorium der buitenlandse vertegenwoordigers, residerende in Nederland 1584-1810, samengesteld door O. Schutte (1983)

Biografisch Woordenboek van Nederland

- Biografisch Woordenboek van Nederland*, onder eindredactie van J. Charité en A.J.C.M. Gabriëls (1979-2001) I-V

Broncommentaren

- Broncommentaren I-XII* (1987-1990)
Broncommentaren 1-6 (1994-2005)

ING-Congresreeks

- Bron en Publikatie. Voordrachten en opstellen over de ontsluiting van geschiedkundige bronnen*, onder redactie van K. Kooijmans, Th.S.H. Bos, A.E. Kersten e.a. (1985)
The Optimum Formula for a Foreign Policy Document Series. Proceedings of the second conference of editors of diplomatic documents, The Hague 16 and 17 January 1992, edited by Bob de Graaff and Joost Jonker (1992)
Unlocking government archives of the early modern period, edited by Augustus J. Veenendaal and Johanna Roelevink (1995)

- De leeuw en de banteng. Bijdragen aan het congres over de Nederlands-Indonesische betrekkingen 1945-1950, gehouden in Den Haag van 27-29 maart 1996, onder redactie van P.J. Drooglever en M.J.B. Schouten (1997)*
- Vander Rekeninghe. Bijdragen aan het symposium over onderzoek en editieproblematiek van middeleeuwse rekeningmateriaal, gehouden in Utrecht op 27 en 28 februari 1997, onder redactie van D.E.H. de Boer, J.W. Marsilje en J.G. Smit (1998)*
- Over de grenzen van de Nederlandse geschiedenis. Jubileumsymposium van het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis 19 april 2002, eindredactie Jelle Gaemers (2002)*
- Anthonie Heinsius and the Dutch Republic 1688-1720. Politics, War, and Finance, edited by Jan A.F. de Jongste and Augustus J. Veenendaal, Jr. (2002)*
- De correspondentie van Willem van Oranje, Presentatie van de data- en beeldbank in Stedelijk Museum Het Prinsenhof te Delft 12 april 2005, eindredactie D. Haks (2005)*
- Pieter J. Drooglever. De kolonie en dekolonisatie. Nederland, Nederlands-Indië en Indonesië. Een bundel artikelen, aangeboden bij het afscheid van het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, door M.J.B. Schouten en J.G. Smit (2006)*
- Uit diverse bronnen gelicht. Opstellen aangeboden aan Hans Smit ter gelegenheid van zijn vijftienvestigste verjaardag, eindredactie E.C. Dijkhof en M.J. van Gent (2007)*

ING-Onderzoeksgidsen

- Guide to the archives on relations between the Netherlands and Indonesia 1945-1963, by P.J. Drooglever, M.J.B. Schouten and Mona Lohanda (1999)*
- Gids voor de landsheerlijke archieven van Gelre, Holland, Zeeland en het Sticht. Bestuurlijke, economische en sociale geschiedenis vóór 1500, door M.J. van Gent en M.-Ch. Le Bailly (2003)*
- Gids voor de archieven van de ministeries en de Hoge Colleges van Staat 1813-1940 door F.J.M. Otten (2004)*
- Holland bestuurd. Teksten over het bestuur van het graafschap Holland in het tijdvak 1299-1567, door J.A.M.Y. Bos-Rops, J.G. Smit en E.T. van der Vlist (2007)*

Horizonreeks

- Einde in zicht. Stemmen uit het laatste jaar van Nederlands-Indië, door P.J. Drooglever en M.J.B. Schouten (1999)*
- Voor Nederland en Europa. Politici en ambtenaren over het Nederlandse Europabeleid en de Europese integratie, 1945-1975, door A.G. Harryvan, J. van der Harst en S. van Voorst (red.) (2001)*
- Nederland in de wereld. Opstellen bij honderd jaar Rijks Geschiedkundige Publicatiën, onder eindredactie van S.C. Derks (2002)*
- Thorbecke. Een leven in brieven, door Gerard Hooykaas (2005)*

Oudheid

- Excerpta romana. De bronnen der Romeinse geschiedenis van Nederland, verzameld en bewerkt door A.W. Byvanck (1931-1947) I-III. (Grote Serie 73, 81, 89)*

Omslag van *Uit diverse bronnen gelicht*, de afscheidsbundel voor Hans Smit.

Middeleeuwen

Algemeen

- Bronnen voor de geschiedenis der dagvaarten van de Staten en steden van Holland voor 1544*
Deel 1, 1276-1433, bewerkt door W. Prevenier en J.G. Smit (1987-1991) in 2 banden. (Grote Serie 201, 202)
Deel 2, 1433-1476. *Tweede stuk*, bewerkt door J.G. Smit (2005). (Grote Serie 256)
Deel 3, 1467-1477, bewerkt door J.G. Smit (1998). (Grote Serie 242)
Deel 4: 1477-1494. *Tweede stuk*, door H. Kokken en M. Vrolijk (2006) (Grote Serie 261)
Deel 6: 1506-1515, door J.W.J. Burgers en J.P. Ward (2006) (Grote Serie 259)
- Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot 1299.*
Deel v: 1291 tot 1299, door E.C. Dijkhof (2005)
Index van namen en Cumulatieve lijst van verkort aangehaalde werken, samengesteld door J.W.J. Burgers, H. van Engen, P.J.J. Moors en J. Sparreboom (2005)
- Oorkondenboek van Noord-Brabant tot 1312.* Deel 1, *De Meijerij van 's-Hertogenbosch*, bewerkt door H.P.H. Camps (1979) in 2 banden. Deel 2, *De heerlijkheden Breda en Bergen op Zoom*, bewerkt door M. Dillo en G.A.M. Van Synghel (2000) in 2 banden
- Oorkondenboek van Gelre en Zutphen tot 1326.* Aflevering 1-8, uitgegeven door E.J. Harenberg, M.S. Polak en E.C. Dijkhof (1980-2003)
- Oorkondenboek van de abdij Kloosterrade 1108-1381*, bewerkt door M.S. Polak en E.C. Dijkhof m.m.v. V. Paquay en H. van Engen (2004).
- Raadsverdragen van Maastricht 1367-1428*, bewerkt door M.A. van der Eerden-Vonk (1992). (Grote Serie 218)
- Bronnen tot de bouwgeschiedenis van den Dom te Utrecht.* Deel 2, *Rekeningen 1395-1529*, uitgegeven door N.B. Tenhaeff en W. Jappe Alberts (1946-1976) in 3 banden. (Grote Serie 88, 129, 155)
- Bronnen voor de geschiedenis der abdij Rijnsburg*, uitgegeven door M. Hüffer. Deel I, *Oorkonden tot 1620; Manboek, Rekeningen tot 1500* (1951) in 2 banden. (Kleine Serie 31, 32)
- Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd*, uitgegeven door W.S. Unger (1923-1931) I-III. (Grote Serie 54, 61, 75)

Economische geschiedenis

- Bronnen tot de geschiedenis van den handel met Frankrijk*, verzameld en uitgegeven door Z.W. Sneller en W.S. Unger. Deel 1, 753-1585; supplement 1447-1585 (1930-1942) I-II. (Grote Serie 70, 70*)
- Bronnen voor de economische geschiedenis van het Beneden-Maasgebied*, uitgegeven door J.F. Niermeyer en J.G. Smit. Eerste deel, 1104-1399, Tweede deel, *Rekeningen van de Hollandse tollén, 1422-1534* (1968-1997), herdruk eerste deel 1976. (Grote Serie 127, 236)
- Bronnen tot de geschiedenis van den Oostzeehandel*, verzameld door H.A. Poelman. Deel 1, 1122-1499 (1917) in 2 banden. (Grote Serie 35, 36)
- Bronnen tot de geschiedenis van den handel met Engeland, Schotland en Ierland 1150-1585*, uitgegeven door H.J. Smit (1928-1950) I-II in 4 banden. (Grote Serie 65, 66, 86, 91)
- De tol van Iersekeroord. Documenten en rekeningen 1321-1572*, uitgegeven door W.S. Unger (1939). (Kleine Serie 29)
- Bronnen tot de geschiedenis van de Leidsche textielnijverheid 1333-1795*, verzameld door N.W. Posthumus (1910-1922) I-VI. (Grote Serie 8, 14, 18, 22, 39, 49)
- Rekeningen van de domeinen van Putten 1379-1429 met bijbehorende stukken*, uitgegeven door J.L. van der Gouw (1980-1983) I-IV. (Grote Serie 170, 171, 174, 182)

De rekeningen van de grafelijkheid van Holland uit de Beierse periode, uitgegeven door D.E.H. de Boer, D.J. Faber, M.J. van Gent, H.P.H. Jansen en J.W. Marsilje. Serie I, Delen 1358-1361 en 1393-1396 (1997), Serie II-III, Deel 1393-1396 (1983). (Grote Serie 174, 182, 237, 239)

Documents pour servir à l'histoire du commerce des Pays-Bas avec la France jusqu'à 1585, éd. par M.A. Drost (1984-1989) in 2 banden. (Grote Serie 190, 211)

Verhalende bronnen

Chronographia Johannis de Beke, uitgegeven door H. Bruch (1973). (Grote Serie 143)

Johannes de Beke. Croniken van den Stichte van Utrecht ende van Holland, uitgegeven door H. Bruch (1982). (Grote Serie 180)

Kroniek van Peter van Os. Geschiedenis van 's-Hertogenbosch van Adam tot 1523, uitgegeven door A.M. van Lith-Droogleever Fortuijn, J.G.M. Sanders en G.A.M. Van Synghele (1997). (Kleine Serie 87)

Rijmkroniek van Holland (366-1305), door een anonieme auteur en Melis Stoke, uitgegeven door J.W.J. Burgers (2004). (Grote Serie 251)

Johan Huyssen van Kattendijke-Kroniek. Die historie of die cronicke van Holland, van Zeelant ende van Vrieslant ende van den Stichte van Utrecht, uitgegeven en ingeleid door Wim van Anrooij, Jos A.A.M. Biemans, Ingrid Biesheuvel, Rudi E.O. Ekkart, Antheun Janse, Cornelia M. Ridderikhoff en Karin Tilmans (2005). (Kleine Serie 102)

Kerkgeschiedenis

Codex documentorum sacratissimarum indulgentiarum neerlandicarum. Verzameling van stukken betreffende de pauselijke aflaten in de Nederlanden (1300-1600), uitgegeven door P. Fredericq (1922). (Kleine Serie 21)

Nieuwe tijd (tot 1795)

Algemeen

Een rondgang langs Zweedse archieven. Een onderzoek naar archivalia inzake de betrekkingen tussen Nederland en Zweden 1520-1920, door J. Römelingh (1986). (Kleine Serie 59)

Diarium van Egbert Alting, 1553-1594, uitgegeven door W.J. Formsma en R. van Roijen (1964). (Grote Serie 111)

Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken 1567-1795, bewerkt door S.W.A. Drossaers en Th.H. Lunsingh Scheurleer (1974-1976) I-III. (Grote Serie 147, 148, 149)

Bronnen tot de geschiedenis der Leidsche universiteit 1574-1811, uitgegeven door P.C. Molhuysen (1913-1924) I-VII. (Grote Serie 20, 29, 38, 45, 48, 53, 56)

Resolutiën der Staten-Generaal, 1576-1609, bewerkt door N. Japikse, H.H.P. Rijperman (1915-1970) I-XIV. (Grote Serie 26, 33, 41, 43, 47, 51, 55, 57, 62, 71, 85, 92, 101, 131)

Resolutiën der Staten Generaal. Nieuwe reeks 1610-1670, bewerkt door A.Th. van Deursen, J.G. Smit en J. Roelevink (1971-1994) I-VII. (Grote Serie 135, 151, 152, 176, 187, 208, 223)

Relazioni Veneziane. Venetiaanse berichten over de Verenigde Nederlanden van 1600-1795, verzameld en uitgegeven door P.J. Blok (1909). (Grote Serie 7)

Particuliere notulen van de vergaderingen der Staten van Holland 1620-1640 door N. Stellingwerff en S. Schot, bewerkt door J.W. Veenendaal-Barth, E.C.M. Huysman, A. Langeveld-Kleijn en J.C. Stok (1987-2005) I-VII. (Grote Serie 200, 206, 217, 228, 245, 249, 252)

- Weenske gezantschapsberichten van 1670 tot 1720*, bewerkt door G. von Antal en J.C.H. de Pater (1929-1934) I-II. (Grote Serie 67, 79)
- Andries Vierlingh, Tractaet van dijkagie*, uitgegeven door J. De Hullu en A.G. Verhoeven. Met 14 platen (1920). (Kleine Serie 20-20a)
- Bescheiden in Italië omtrent Nederlandsche kunstenaars en geleerden*, beschreven door J.A.F. Orbaan en G.J. Hoogewerff (1911-1917) I-III. (Kleine Serie 10, 12, 17)
- Archivalia in Italië, belangrijk voor de geschiedenis van Nederland*, beschreven door G. Brom (1908-1914) I-IV. (Kleine Serie 2, 6, 9, 14)
- Baltische archivalia. Onderzoek naar archivalia, belangrijk voor de geschiedenis van Nederland, in Stockholm, Kopenhagen en de Deutsche Oostzeesteden*, ingesteld door G.W. Kernkamp (1909). (Kleine Serie 4)

Economische geschiedenis

- Dutch entries in the pound-toll registers of Elbing 1585-1700*, by J.Th. Lindblad, with the assistance of F.C. Dufour-Briët (1995). (Grote Serie 225)
- Bronnen tot de geschiedenis van den Levantschen handel 1590-1826*, verzameld door K. Heeringa, J.G. Nanninga (1910-1966) I-IV in 6 banden. (Grote Serie 9, 10, 34, 95, 115, 120)
- Bronnen tot de geschiedenis van het bedrijfsleven en het gildewezen van Amsterdam*, uitgegeven door J.G. van Dillen (1929-1974) I-III. (Grote Serie 69, 78, 144)
- Gegevens betreffende roerend en onroerend bezit in de Nederlanden in de 16e eeuw*, bewerkt door H.A. Enno van Gelder (1972-1973) I-II. (Grote Serie 140-141)
- Bronnen voor de geschiedenis van de Nederlandse Oostzeehandel in de zeventiende eeuw*, uitgegeven door P.H. Winkelman (1971-1983) I-VI. (Grote Serie 133, 161, 178, 184, 185, 186)
- Bronnen tot de geschiedenis der wisselbanken (Amsterdam, Middelburg, Delft, Rotterdam)*, uitgegeven door J.G. van Dillen (1925) I-II. (Grote Serie 59, 60)
- Gewestelijke Financiën ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden*, bewerkt door W. Fritschy, L. van der Ent, V. Enthoven, R. Liesker, C. Trompetter en S.W. Verstegen (1996-2007) I-VI. (Kleine Serie 86, 91, 94, 100, 105, 106)

Briefwisselingen en persoonlijke documenten

- Johan van Oldenbarnevelt. Bescheiden betreffende zijn staatkundig beleid en zijn familie 1570-1620*, uitgegeven door S.P. Haak, A.J. Veenendaal (1934-1967) I-III. (Grote Serie 80, 108, 121)
- Brieven en andere bescheiden betreffende Daniël van der Meulen 1584-1600*, bewerkt door G. Jongbloet-van Houtte. Deel 1, 1584-1585 (1986). (Grote Serie 196)
- De briefwisseling van Constantijn Huygens (1608-1687)*, uitgegeven door J.A. Worp (1911-1917) I-VI. (Grote Serie 15, 19, 21, 24, 28, 32)
- The dispatches of Thomas Plott (1681-1682) and Thomas Chudleigh (1682-1685), English envoys at The Hague*, edited by F. A. Middlebush (1926). (Kleine Serie 22)
- Briefwisseling tussen Simon van Slingelandt en Sicco van Goslinga 1697-1731*, bewerkt door W.A. van Rappard (1978). (Kleine Serie 46)
- De briefwisseling van Anthonie Heinsius 1702-1720*, bewerkt door A.J. Veenendaal jr. (1976-2001) I-XIX (1702-1720). (Grote Serie 158, 163, 169, 177, 183, 189, 194, 198, 204, 207, 214, 221, 224, 226, 227, 240, 243, 244, 247)
- Het dagboek van Gisbert Cuper, gedeputeerde te velde, gehouden in de Zuidelijke Nederlanden in 1706*, uitgegeven door A.J. Veenendaal (1950). (Kleine Serie 30)
- Briefwisseling van Hugo Grotius*, uitgegeven door P.C. Molhuysen, B.L. Meulenbroek, P.P. Witkam, H.J.M. Nellen en C.M. Ridderikhoff (1928-2001) I-XVII (1597-1645). (Grote Serie 64, 82, 105, 113, 119, 124, 130, 136, 142, 154, 179, 197, 213, 222, 238, 246, 248)

Correspondentie van Willem III en van Hans Willem Bentinck, eersten graaf van Portland, uitgegeven door N. Japikse (1935-1937) I-II in 5 banden. (Kleine Serie 23, 24, 26, 27, 28)
Bronnen tot de kennis van het leven en de werken van D.V. Coornhert, uitgegeven door B. Becker (1928). (Kleine Serie 25)

Overzeese geschiedenis

Bronnen tot de geschiedenis der Oostindische Compagnie in Perzië, uitgegeven door H. Dunlop. Deel 1, 1611-1638 (1930). (Grote Serie 72)
Bescheiden uit vreemde archieven omtrent de groote Nederlandsche Zeeoorlogen 1652-1676, verzameld door H.T. Colenbrander (1919) I-II. (Kleine Serie 18, 19)
De dagregisters van het kasteel Zeelandia, Taiwan 1629-1662, uitgegeven door J.L. Blussé, N.C. Everts, M.E. van Opstall en Ts'ao Yung-Ho (1986-2000) I-IV. (Grote Serie 195, 229, 233, 241)
De Nederlanders in Kerala 1663-1701. De memories en instructies betreffende het commandement Malabar van de Verenigde Oostindische Compagnie, bewerkt door H.K. s'Jacob (1976). (Kleine Serie 43)
Dutch-Asiatic shipping in the 17th and 18th centuries, ed. by J.R. Bruijn, F.S. Gaastra and I. Schöffer (1979-1987) I-III. (Grote Serie 165, 166, 167)
Memories van overgave van gouverneurs van Ambon in de 17e en 18e eeuw, bewerkt door G.J. Knaap (1987). (Kleine Serie 62)
Pieter van Dam, Beschryvinge van de Oostindische Compagnie, uitgegeven door F.W. Stapel en C.W.Th. van Boetzelaer (1927-1954, herdruk 1976) I-IV in 7 banden. (Grote Serie 63, 68, 74, 76, 83, 87, 96)
Generale missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie, bewerkt door W. Ph. Coolhaas, H.K. s'Jacob, J. van Goor en J.E. Schooneveld-Oosterling (1960-2007) I-XIII (1610-1737, 1743-1761). (Grote Serie 104, 112, 125, 134, 150, 159, 164, 193, 205, 232, 250, 257, 258)

Kerkgeschiedenis

Acta van het consistorie van de Nederlandse gemeente te Londen 1569-1585, uitgegeven door A.J. Jelsma en O. Boersma (1993). (Kleine Serie 76)
Classicale acta 1573-1620, bewerkt door J.P. van Dooren, J. Roelevink, J. Bouterse, M. Kok, J. van Gelderen en C. Ravensbergen (1980-2000) I-VI. (Kleine Serie 49, 68, 69, 79, 88, 90)
Romeinsche bronnen voor den kerkelijken toestand der Nederlanden onder de apostolische vicarissen 1592-1727, uitgegeven door J.D.M. Cornelissen, R.R. Post, P. Polman (1932-1955) I-IV. (Grote Serie 77, 84, 94, 97)
Livre des Actes des Eglises Wallonnes aux Pays-Bas 1601-1607, uitgegeven door W.H.M. Posthumus Meyjes en H. Bots (2005). (Kleine Serie 101)
Acta der particuliere synoden van Zuid-Holland 1621-1700, uitgegeven door W.P.C. Knuttel (1908-1916) I-VI. (Kleine Serie 3, 5, 8, 11, 15, 16)
Romeinsche bronnen voor den kerkelijk-staatkundigen toestand der Nederlanden in de 16e eeuw, verzameld door G. Brom en A.H.L. Hensen (1922). (Grote Serie 52)
Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1727-1831. Deel 1-2, 1727-1795, uitgegeven door P. Polman (1959-1963) I-II. (Grote Serie 103, 110)

Nieuwste tijd (1795 tot heden)

Algemeen

- Gedenkstukken der algemeene geschiedenis van Nederland van 1795 tot 1840*, uitgegeven door H.T. Colenbrander (1905-1922) I-X in 22 banden. (Grote Serie 1-6, 11-13, 16, 17, 23, 25, 27, 30, 31, 37, 40, 42, 44, 46, 50)
- Informatieprocessen van de Bataafs-Franse overheid 1795-1813*, door K.J.P.F.M. Jeurgens en P.M.M. Klep (1995)
- Het Plan van Constitutie van 1796. Chronologische bewerking van het archief van de eerste constitutiecommissie, ingesteld bij decreet van de Nationale Vergadering van 15 maart 1796*, bewerkt door L. de Gou. Met een facsimile-uitgave van het Plan van Constitutie (1975). (Kleine Serie 40)
- Het Ontwerp van Constitutie van 1797. De behandeling van het Plan van Constitutie in de Nationale Vergadering*, bewerkt door L. de Gou (1983-1985) I-III. (Kleine Serie 55, 56, 57)
- De Staatsregeling van 1798. Bronnen voor de totstandkoming*, bewerkt door L. de Gou (1988-1990) I-II. (Kleine Serie 65, 66, 67)
- De Staatsregeling van 1801. Bronnen voor de totstandkoming*, bewerkt door L. de Gou (1995). (Kleine Serie 85)
- De Staatsregeling van 1805 en de Constitutie van 1806. Bronnen voor de totstandkoming*, bewerkt door L. de Gou (1997). (Kleine Serie 89)
- Ontstaan der grondwet, 1814-1815. Bronnenverzameling*, uitgegeven door H.T. Colenbrander (1908-1909) I-II. (Kleine Serie 1, 7)
- Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland 1848-1919. Eerste periode 1848-1870*, uitgegeven door C.B. Wels (1972) I (1848). *Tweede periode 1871-1898*, uitgegeven door J. Woltring (1962-1972) I-VI. *Derde periode 1899-1919*, uitgegeven door C. Smit (1957-1974) I-VIII in 10 banden. (Grote Serie 100, 102, 106, 107, 109, 116, 117, 118, 122, 126, 128, 132, 137, 138, 139, 145, 146)
- Documenten betreffende de buitenlandse politiek van Nederland 1919-1945*
Periode A 1919-1930, bewerkt door J. Woltring (1976-1992) I-VI (1919-1926). *Periode B 1931-1940*, bewerkt door B.G.J. de Graaff, W.J.M. Klaassen en J. Woltring (1985-1996) I-IV (1931-1934). *Periode C 1940-1945*, bewerkt door M. van Faassen, A.E. Kersten, A.F. Manning en R.J.J. Stevens (1976-2004) I-VIII (1940-1945). (Grote Serie 156, 157, 160, 162, 172, 173, 181, 188, 191, 192, 199, 203, 212, 220, 234, 235, 253, 254)
- Officiële bescheiden betreffende de Nederlands-Indonesische betrekkingen 1945-1950*, uitgegeven door S.L. van der Wal, P.J. Drooglever en M.J.B. Schouten (1971-1996) I-XX. (Kleine Serie 36, 37, 38, 39, 41, 44, 45, 48, 50, 52, 54, 58, 61, 63, 66, 70, 71, 75, 77, 80)
- Een daad van vrije keuze. De Papoea's van westelijk Nieuw-Guinea en de grenzen van het zelfbeschikkingsrecht*, door P.J. Drooglever (2005)
- Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Bronnenuitgave*, bewerkt door M.L.J. Dierikx, M. Breusers, C.B. Feiken, J.H. Gaemers, C.P.M. Klep, E.M.L. Klinkers, A.P.G. Sens en M.G.M. Smits (2002-2007) 1-5 (1945-1982) (Kleine Serie 97, 99, 103, 104, 107)

Omslag van deel 5 van de *Nederlandse ontwikkelings samenwerking*.

Economische geschiedenis

- Statistieken van de Nederlandse nijverheid uit de eerste helft der 19e eeuw*, uitgegeven door I.J. Brugmans (1956, herdruk 1976) I-II. Idem, *Supplement*, uitgegeven door D. Damsma, J.M.M. de Meere en L. Noordegraaf (1979). (Grote Serie 98, 99, 168)

Briefwisselingen en persoonlijke documenten

- G.K. van Hogendorp, *Journal d'Adrichem (1806-1809) en Journal de La Haye (1810-1813)*, uitgegeven door J. Haak (1981). (Kleine Serie 51)
- Groen van Prinsterer, *Schriftelijke nalatenschap. Bescheiden, 1821-1876*, bewerkt door J. Zwaan. I-II. *Briefwisseling, 1808-1876*, bewerkt door C. Gerretson, H.J.Smit, A. Goslinga, J.L. van Essen (1925-1992) I-VI. (Grote Serie 58, 90, 114, 123, 175, 209, 210, 219)
- Dagboeken en aantekeningen van Willem Hendrik de Beaufort 1874-1918*, uitgegeven door J.P. de Valk en M. van Faassen (1993) in 2 banden. (Kleine Serie 73, 74)
- Dagboekantekeningen van vice-admiraal F. Pinke, commandant zeemacht in Nederlands-Indië 1914-1916*, bewerkt door G. Teitler (1986). (Kleine Serie 60)
- De briefwisseling van J.R. Thorbecke*, uitgegeven door G.J. Hooykaas en F.J.P. Santegoets (1975-2002) I-VII (1830-1872). (Kleine Serie 42, 47, 64, 72, 78, 92, 98)
- Gedenkschriften van Anton Reinhardt Falck*, uitgegeven en met een appendix voorzien door H.T. Colenbrander (1913). (Kleine Serie 13)
- Dagboeken van P.J.M. Aalberse 1902-1947*, door J.P. de Valk en A.C.M. Kappelhof (2006)
- Londense dagboeken van jhr. ir. O.C.A. van Lidth de Jeude 1940-1945*, bewerkt door A.E. Kersten (2001) (Kleine Serie 95, 96)

Overzeese geschiedenis

- Ambtelijke adviezen van C. Snouck Hurgronje 1889-1936*, uitgegeven door E. Gobée en C. Adriaanse (1957-1965) I-III. (Kleine Serie 33, 34, 35)
- Bronnen betreffende de Midden-Molukken 1900-1942*, bewerkt door Ch.F. van Fraassen en P.J. Jobse (1997) I-IV. (Kleine Serie 81, 82, 83, 84)

Kerkgeschiedenis

- Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1727-1831*. Deel 3, 1795-1814, uitgegeven door P.J. van Kessel, Deel 4, 1814-1831, uitgegeven door J.P. de Valk (1975-1991), IV in 2 banden. (Grote Serie 153, 215, 216)
- Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1832-1914*. *Archiefwijzer van Romeinse archivalia*, samengesteld door J.P. de Valk (1996), in 2 banden. (Grote Serie 230, 231)
- Lettres de Francesco Capaccini, agent diplomatique et internonce du Saint-Siège au Royaume Uni des Pays-Bas 1828-1831*, ed. annotée par J.P. de Valk en collaboration avec E. Lamberts (1983). (Kleine Serie 53)

Digitale publicaties

Algemeen

- Biografisch Woordenboek van Nederland*
HTML-bestanden
- Digitale Bibliografie Nederlandse Geschiedenis*
Database
- Leidraad voor het indiceren van een bronnenuitgave*
HTML-bestand
- Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*
HTML-bestanden

Middeleeuwen

- Kroniek van Pieter van Os. Geschiedenis van 's-Hertogenbosch van Adam tot 1523*
PDF-bestand
- Chronographia Johannis de Beke / Johannes de Beke. Croniken van den Stichte van Utrecht ende van Hollant*
PDF-bestanden
- Oorkondenboek van Noord-Brabant tot 1312*
Database
- Rijmkroniek van Holland (366-1305), door een anonieme auteur en Melis Stoke*
Tekstbestanden en afbeeldingen
- Landdagen en andere landelijke bijeenkomsten van Staten en steden in Gelre en Zutphen 1423-1584*
Database
- Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861*
Database

Nieuwe tijd (tot 1795)

- De correspondentie van Willem van Oranje 1533-1584*
Database
- Dutch entries in the pound-toll registers of Elbing 1585-1700,*
Database
- Gewestelijke Financiën ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden*
Database
- VOC Glossarium. Verklarende woordenlijst van termen die betrekking hebben op de Verenigde Oost-Indische Compagnie*
PDF-bestand en database
- Dutch-Asiatic Shipping in the 17th and 18th Centuries, database*
- Briefwisseling van Hugo Grotius*
Cumulatief persoons- en plaatsnamenregister, PDF-bestand en HTML-bestand
Lijst van correspondenten 1594-1645, PDF-bestand
Concordantie op 'Hugonis Grotii epistolae' (1687), PDF-bestand
Vindplaatsen van de briefteksten, PDF-bestand
- De briefwisseling van Constantijn Huygens (1608-1687)*
PDF-bestanden
- Particuliere notulen van de vergaderingen der Staten van Holland 1620-1640 door N. Stellingwerff en S. Schot*
Database
- Resolutiën Staten Generaal 1626-1630*
Database
- Briefwisseling van Anthonie Heinsius 1702-1720*
Cumulatieve index op persoonsnamen, HTML-bestand

Nieuwste tijd (1795 tot heden)

- Informatieverzoeken Bataafs-Franse overheid 1795-1813*
Database
- De Staatsregeling van 1798. Bronnen voor de totstandkoming*
PDF-bestanden
- Repertorium van gedrukte egodocumenten, 1813-1914*
Database

- Ontstaan der Grondwet, 1814-1815. Bronnenverzameling*
PDF-bestanden
- Groen van Prinsterer. Schriftelijke nalatenschap*
Bescheiden 1821-1876, PDF-bestanden
- Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1832-1914.*
Archiefwijzer van Romeinse archivalia.
Aanvullingen. HTML-bestanden
- Briefwisseling van J.R. Thorbecke*
Ambtelijke ontwerpen van brieven van Thorbecke als minister van Binnenlandse Zaken, HTML-bestand
Cumulatieve index van personen, HTML-bestand
- Uitslagen van de verkiezingen van de Tweede Kamer 1848-1918*
Database
- Onderzoeksgids Zorgverzekeraars 1870-1968*
Database
- Onderzoeksgids Sociale Zekerheid 1890-1967*
Database
- Repertorium 'Kleine politieke partijen', 1918-1967*
Database
- Reconstructie van de rapportage van de Centrale Inlichtingendienst (C.I.) 1919-1940*
Database
- Documenten betreffende de Buitenlandse Politiek van Nederland 1919-1945*
Lists of Documents, PDF-bestanden
- Officiële bescheiden betreffende de Nederlands-Indonesische betrekkingen 1945-1950*
Cumulatieve index, database
Guide to the archives on relations between the Netherlands and Indonesia 1945-1963,
PDF-bestand
- Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Bronnenuitgave*
PDF-bestanden